ANILI FIKRALAR

Derleyen:
A. Haluk IŞINDAĞ

Temmuz 2000
ISBN: 975-97225-0-X

ÖNCE

Lise yıllarındaki tiyatro heyecanı mı? Yoksa, dinleyeni de oyuna katıp, tek kişilik tiyatronun yalnızlığını giderip, gülmecenin keyfini birlikte yaşamak mı? Tam bilemiyorum ama, fıkranın yaşamımda hep özenli bir yeri oldu. Dağarcığımda birikenleri dostların tatlı ısrarı ve desteğiyle yazmaya karar verdim.

Yazı; vücut dili, tonlama ve şiveden yoksun bir anlatım biçimi. Sevgili Murat Dikmen'in "mpeg" düzeninde "Sesli Derleme" önerisi bana yazıdan daha sıcak geldi ama; bu çözüm de tiyatro ve oyun gücünden yoksundu ve birtakım paylaşım zorluklarını beraberinde getiriyordu.

Fıkraların oluşum biçimi de, en az fıkra kadar keyifli. Bundan sonraki beraberliğimizde çevre koşullan ve dinleyenlerin fıkra kadar esprili katkıları da bizlere hep eşlik edecek.

Fıkra biriktirme ve onu oynama merakım, fıkra anlatmayı pek seven babamın çevresine yaymış olduğu o çok özel ve bana göre tılsımlı havadan kaynaklanmakta. Belki de bu oyunun içindeki oyun da, birbirini çok seven iki dostun bu vesile ile buluşması.

Bu derlememi tüm dostlara, dostluklara, sevenlere ve paylaşmayı bilenlere adıyor ve kalın sağlıcakla diyorum.

YAZAR HAKKINDA

A. Haluk Işındağ, 8 Ocak 1950'de İstanbul'da doğdu. Babası tıp doktoru, annesi ev hanımı.

1957-61 yıllarında, İstanbul Belediyesi Klasik Batı Müziği Konservatuarı'nm piyano bölümüne devam etti. Rana Erksan, Ferdi Statzer ve 1961-64 yıllarında Prof. Sommer'in öğrencisi oldu.

Orta öğrenimini İstanbul'da Avusturya Erkek Lisesi'nde yaptı. Yüksek eğitimine Avusturya, Viyana'da devam etti.

Viyana Teknik Üniversitesi Makina ve İşletme Bilimleri Fakülteleri'nde lisans, "Takım Tezgahları" ve "Yatırım Planlaması" konularında da yüksek lisans çalışmalarını tamamlayarak makina yüksek mühendisi ve işletme bilimleri uzmanı olarak 1976 yılında Türkiye'ye döndü.

Haluk Işındağ, 1980 yılma kadar Türkiye'de profesyonel yöneticilik yaptı. Çalışmalarına 1980-82 yılları arasında Avusturya'da devam etti.

Yamaç paraşütü ve balıkadam eğitmenliği de yapan A. Haluk Işındağ, halen "Işın Sanayi ve Bilgisayar Danışmanlığı Limited Şirketf'nin yöneticisi.

Çeşitli konularda araştırma ve makaleleri bulunan Işındağ, evli ve iki çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

ORHAN BORANLI GÜNLER
Mizah sanatında bu denli muhteşem anlatım, inanılmaz güzel Türkçe, üstün bir zekâya dayalı hazırcevaplık ve anlatımlardaki vakur bir nezaket, sanırım gönlümdeki Orhan Boranı tanımlamaya yetmez bile.

Tüm yaşdaşlarım gibi ben de sevgili Orhan Boran'ı radyodan tanıdım. Ne mutlu ki, "maç aktarımı" dahil, tüm dinleyenleri oturduğu yere bağlayan bilgi yarışmalarını, meşhur Yuki'yi, dahası Yukıye söylettiklerini hiç kaçırmadan hayranlıkla dinleyebildim.
Yıl 1968 ve Bebek Belediye gazinosundayız. Avusturya Lisesi son sınıf ağabeylerim, şimdi küçük kardeşim olan o zamanki ablalarımla birlikte keyifli bir gece yaşamaya ve Cahit'in (Kutman) aşıladığı "Türk Sanat Müziği"ni dinlemeye gittik. As solist Tülin Kor-man henüz ortalıklarda yok, Recep Birgit seyircisiyle bütünleşmiş inanılmaz bir performans sergiliyor. Derken, geciktiği için mahcup bir telâş içinde çıkıyor Tülin Korman sahneye ve Recep Birgit'le birlikte bir ses abidesi oluşturuyorlar. Öyle ki, "Bitmesin bu gece" diye dua edesi geliyor insanın.
Her güzel şey gibi, bir yenisinin başlaması için o da bitti.
Orhan Boran sahnesini aldı ve bizlere muhteşem bir gece yaşattı.
CENTİLMEN
Hani, fıkra anlatırken üzerine gülünecek tipler yaratılır, onların zekâsızlıklarma, beceriksizliklerine gülünür ya; Orhan Boran da o gece esprilerini birbiri arkasına öyle güzel eviriyor, çeviriyor ve balkon bölümünde oturan bir garip erkekler gurubuna yakıştırıyordu ki, inanılır gibi değil. Misafirlerin bü-
yük bir bölümü, başlarını yukarı çevirip o masaya baka baka gülmeye başladılar. Çok geçmeden yukarıdaki masanın neden böyle boy hedefi olduğu anlaşıldı. Oryantal Gamze Öz'ün "raksı" sırasında bu masadan hayli çirkin sataşmalar olmuştu. O devirde pek değil, hiç alışılmadık bu tavra karşılık verme sırası da Orhan Boran'daydı. Derken, yukarıdaki masa-dan, yarı entellektüel (şimdilerde sadece entel diyorlar) bir bey, sanki galiz bir lâf edilmiş gibi:
— Orhan Bey, Orhan Bey.... tuvalet nerde? diye sordu. Orhan Boran birden hafif sarhoş bir üslupla:
— Beyfendi, aşağıda, sağdan üçüncü kapı, üzerinde centilmen yazıyor ama siz aldırmayın girin içeri...
TRANSFER PARASI
Yeniköy'de, yanılmıyorsam şimdi Ayduk Koray beyin olan yalı, yani eski Pakize Hanım yalısı, 60'h yılların sonlarına doğru yanmıştı. "Kulüp Batı" 1968 yılında çok akılcı ve keyifli bir düzenleme ile o harabenin içinde pek hoş ve de keyifli bir gece kulübü açmıştı. Eski kayıkhanedeki bar, o günkü İstanbul'un en gözde yerlerinden biriydi. Vazgeçilmez sü-perstar Ajda başta olmak üzere daha nice veldetler yerlerini aldılar o özel gecelerde. Zaten Yeniköy ve Tarabya o tarihlerde bir başka alemdi. Yaşamını daha sonra İsveç'te sürdüren, uluslararası üne kavuşan İbrahim Solmaz da Sipahi ocağının yanındaki turistik otelde sahne atıyordu.
Yahboyundaki gençler, sandallarında bir yandan kendi küçük aşklarını, bir yandan da bütün bu güzellikleri yaşarlardı. Sevgili Zeynel iki şirin oğluyla birlikte, sandalda vişneli dondurma satardı. Deniz ve denizdeki yaşam bir ayrıcalıktı o tarihlerde.
Böylesine güzel bir gecede Orhan Boran, Kulüp Ba-tı'daki programına başlamış, sanki sohbet edercesi-

ne, misafirlerini ağırlıyordu. Lâfı döndürüp dolaştırıp izleyicilerden yeni emekli meşhur bir futbolcuya getirdi:
— Ünlü dostumuz otobüslerde gide gele o kadar iyi tatmin oluyor ki evlenmeye bile fırsat bulamadı, deyince, gözünüzün önüne o devir sporcularının mahcubiyetini ve dinleyenlerin de merakını getirin. Otobüste, kahramanımızın önündeki madam rahatsız bir ifadeyle futbolcunun ön tarafına bakarak:
— Beyfendi, beyfendi, noloorü diye çıkışınca, sevgili ünlü futbolcumuz da pantolonun cebindeki şişkinliği izah için:
— Hanımefendi rica ederim, bu benim transfer param, demiş.
Madamcığm cevabı ise:
— Zo Harbiye'den Osmanbey'e transfere zam geldiii?
Orhan Boran'ın insanlara takılışı bile hep böyle ölçülü ve konu içinde onları yüceltişi ile sınırlı özel bir üslûptu.
13
Yıllar geçti ve sevgili Orhan Boranı televizyon programlarında da görebildik. Eşiyle birlikte yaptığı dizi pek gönlüme yatmadı ama, yine büyük usta Mâsını konuşturdu ve eski dönemlerdeki "Acaip Rekorlar" dizisine bu sefer de "Garip Ama Gerçek" programıyla devam etti.
TITANIK
Aktaracağım bu bölüm, ünlü "Titanic" [okunuş biçimi sizlere kalmış} faciası ile ilgili.
Son derece güven uyandıran bir sesle, Orhan Boran yayınevi belli, yazarı belli, "Titan" isimli bir kitaptan bahsediyor.
Konu neredeyse inanılmaz; Batmaz, kalkmaz bir transatlantik. Üç uskurlu, dört bacalı, teknik harikası bir gemi. Atlantiği aşarken daha ilk seyirinde bir buz dağına çarpıp batıyor... Ve bu kitap "Titanic" faciasından tam onüç yıl önce basılmış.
"Garip Ama Gerçek" sevgili izleyicilerim, diyor Orhan Boran ve devam ediyor.
GARİP AMA GERÇEK
Günlerden bir gün, dolar milyarderi Amerikalı dul bir hanım ülkemizde Ege'nin Akdenizle kucaklaştığı şirin bir balıkçı kasabasına gelmiş. İnanılmaz lacivert sularda hayranlık ve keyifle yüzerken parmağmdaki 34 karatlık tektaş pırlanta yüzüğünü düşürmüş. Dalgıçlar getirtilmiş, aramışlar taramışlar ve yüzüğü bulamamışlar.
Aradan tam bir yıl geçmiş ve aynı hanım, aynı balıkçı kasabasına tekrar gelmiş. Öğle yemeğini deniz kıyısında bir lokantada yerken, kocaman bir balık getirmişler sofraya. Kadın bütün asaletiyle çatal bıçağını eline almış, balığın karnını yarmış ve balığın karnında yüzük filân hiçbir şey bulamamış!!?? "Garip ama gerçek" diyor büyük usta.
14
Sanki kayın biraderi ile şakalaşıyormuşcasına, kendini de fıkralarına davet ediyor ve...
HANIM KIZIM
Günlerden bir gün, belediye otobüsünde giderken, otobüs biraz sıkışıkcana, oturduğum sıranın yanına, hoş, cazip ve de güzel bir genç kız dayandı. Pek anlam veremediğim bir şekilde beni süzünce, göz göze geldik.

— Beyfendi, beyfendi, insan yer verir! deyince, kalkıp kızım yaşındaki hanım evlâdıma yer verdim.
Bu sefer de ben, soran bakışlarla ona bakıyorum.
Hanım kızım:
—Hamileyim de! dedi. Ben de:
— Öyle mi., sevgili yavrum, kaç aylık? diye sordum.
— Vallahi daha iki saat oldu, dizlerim bile hala titriyor! cevabını almayayım mı?
Arkasından muzipçe devam ediyor. Zamane çocukları bir harika, biz onların zamanında "Çocuk nasıl olur?" onu bile bilmezken, bunlar neredeyse "Nasıl olmayacağını bile biliyorlar!!"
Anlatacak daha çok şey var ama, sevgili pirimizden saygıyla ayrılıp, biraz da bizim zamane çocuklarıyla ilgilenelim.

ZAMANE ÇOCUKLARI

Yaş farkı olmasa bile, çağ farkını farketmeyenlerin sıkça rastladıkları espriler var. Ne bildiklerini bilemediğimiz çocuklarımızdan aldığımız dersler de sanırım bu eksikliğimizin ödülü.

FAKIR BİR AİLE

İstanbul'un gecekondu mahallesinde bir ilköğretim okulu. Çocuklarına son derece bağlı, sevgi dolu bir öğretmen. Küçük Hakkı fena hâlde dayak yemiş bir vaziyette okula gelir. Sevinç öğretmen şaşkın ve üzgün:
— Oğlum, evlâdım, ne oldu sana? Hakkı ağlamaklı:
— Öğretmenim biz fakir bir aileyiz. Bir göz odada yer, içer, yatar kalkarız.
— Oğlum fakir olmak ayıp değil, sil bakiim yüzünü, anlat bana, seni kim dövdü?
— Öğretmenim, dün gece, gece yarısı, ben kardeşimle aynı yatakta yatarken, babam sordu:
— Oğlum, uyuyor musun? Ben de cevap verdim.
— Uyumuyorum babacığım! diye. Babam beni dövdü.
— Bak evlâdım, babalar bazen yorgun olur, üzgün olur, yani bazen böyle şeyler olabilir. Sen sakın üzme kendini. Hadi gel bakalım sınıfa, şimdi senin de çok sevdiğin, bilmeceli matematik yapacağız.
Aradan tam yirmi dört gün (?) geçer, küçük Hakkı yine fena hâlde dayak yemiş okula gelir. Neredeyse göz elde! Öğretmen perişan:
— Aman oğlum, bu ne hâl?... Ne oldu sana?
— Öğretmenim biz fakir bir aileyiz.
— Oğlum geç bunları geç. Fakir olmak ayıp değil, sana ne oldu?
— Öğretmenim dün gece yarısı babam sordu:
— Oğlum uyuyor musun?

İ
— Hiç cevap vermedim.
— Afferin benim akıllı oğlum...

— Tekrar sordu "Uyuyor musun?" diye. Yine cevap vermedim. Derken babamdan garip boğuk bir ses:
— Kancığım geliyor musun? Annemde yine öyle acaip bir ses:
— Eveet... geliyoruum. Dayanamadım ben de bağırdım:
— Beni bırakıp nereye gidiyorsunuuuuzü!

PAMUK PRENSES ve YEDİ CÜCELER

Bizim çokça dinlediğimiz bu hikâyeleri çocuklar ken-' di aralarında şöyle anlatıyor: Aslında abicim, yedi cüceler var ya, yedisi birden Pamuk Prensese aşıkmış. Gece rüyalarına filân giriyormuş yani.. Bir gün Pamuk Prenses banyoya girmiş, kapıyı da kitlemiş tabiî.... Cüceler de, birbiri üstüne çıkıp, kapı üstündeki pencereden dikizliyorlarmış prensesi. Bilgin cüce en üstte, gördüklerini aşağı doğru aktarıyormuş sessizce.
Aksırık, neşeli, uykucu da duyduklarını tekrar ediyorlarmış diğerleri duysun diye. Bilgin cüce:
— Bornozunu çıkarttı. Diğerleri sırayla:
— Bornozunu çıkarttı, bornozunu çıkarttı,.........
— Külotunu çıkarttı.
— Külotunu çıkarttı, külotunu çıkartı, ...
— Banyoya oturdu.
— Banyoya oturdu, banyoya oturdu, ...
— Kalktı.
— Benimki de kalktı, benimki de kalktı......

1

SİNEKLER

Sıcak bir ağustos sabahı hayli mütevazı bir memur ailesi. Anne ile baba balkondaki solgun pembe formika masada kahvaltılarını etmişler. Baba işe gitmiş, sıra çocukların kahvaltısında. Afacan Ahmet de kalkmış, geçmiş kahvaltı masasının başına. Dalgın dalgın, etrafına bakıyor. Masanın üzerinde birkaç reçel damlası. Derken bir sinek konuvermiş damlanın üstüne, anında bir ikincisi de onun üzerine. Ahmet'in gözlerinde şeytanî bir gülümseme. Avucunu kapan yapıp hızlı bir refleksle her ikisini birden yakalıyıvermiş. Hemen koşmuş mutfağa, annnesinin yanma.
— Annee, sineğin erkeği olur mu? Annesi cevap vermiş gayet olağan bir sesle:
— Olur, yavrum. Ahmet devam etmiş:
— Peki ya dişisi?
Anne bu sefer fark etmiş başına gelecekleri:
— Hayır, olmaz yavrum..
Ahmet büyük bir hırsla "İbneleeer!" diyerek ezmiş avucundaki sinekleri.
Herkesin cinsel özgürlüğü kendine, konu asla bu değil. Ama beni düşündüren bir şey var ki, onu da sizlerle paylaşmadan geçemeyeceğim. Türkiye'de en sık kullanılan küfür "İbne". Bu küfürü edenler de, bir yandan karşılanndakileri aşağılamak, diğer taraftan da kendilerinin tam erkek olduğunu vurgulamak için böyle bir küfürü seçmekteler.

O hâlde, ülkemizde bunca insan cinsiyet değiştirip de, ekonomik özgürlüğe nasıl kavuşabiliyor?

DEDEM İYİ KURT TAKLİDİ YAPAR

Öğretmen Fen bilgisi dersinde hayvanları anlatıyor. [Dr.Scheiner'e selâm ola!] Sırasıyla ev kedisi, köpek, sırtlan, tilki ve kurt. Tam bu sırada afacan Ali'nin parmağı havada. Öğretmen sevgi dolu bir sesle:

— Ali!

— Örtmenim, benim dedem çok iyi kurt taklidi yapar.

— Aferin yavrum, çok iyi..

Öğretmen derse devam eder. Beşinci ders, yani son ders; dede dışarıda torununu almaya gelmiş. Ali'nin parmağı yine havada. Öğretmen:

— Söyle Ali'ciğim..

— Örtmenim, dedem dışarda çağrabilir miyim?

— Tabiî yavrum.... çağır.

Ali bir koşu dedesini alır, sınıfa getirir. Öğretmenine tanıştırır. Ve dedesine sorar:

— Dedeee.. Siz eskiden babaannemle neler yapardınız?

Dede:

— Ouuuuuuuu........!!!

EMEKLİ ÖĞRETMEN

Nusret Bey bir ilkokul öğretmeni. Yıllarını çocuklarına vermiş, onları birinci sınıftan alıp taaa beşinci sınıfa getire döne bir ömür tüketmiş. Yüreği sevgi dolu, yorgun bir öğretmen. Emeklilik için müracaat etmiş, bakanlıktan cevap gelmiş (!) artık son eğitim günlerinde. İçi buruk, çocuklarına bir başka hasretle bakıyor. Hava sıcak, mayısın sonuna gelinmiş, güzel güneşli bir gün.

İstanbul'un fethini anlatıyor anlatmasına da; arkada küçük Mehmet'in dersle hiç alâkası yok. Bir görmezlikten geliyor, iki görmezlikten geliyor... olacak gibi değil:

— Mehmet!! Söyle bakiim, surları kim yaptı? Mehmet suçüstü yakalanmışlığın telaşıyla:

— Valla ben yapmadım öğretmenim.

Tam o sırada zil çalar ve Nusret Bey sinir küpü, doğru öğretmenler odasına. Arkadaşları:

— Ne oldu Nusret Beyciğim? Sizi biraz üzüntülü görüyoruz. .

— Sormayın arkadaşlar. İstanbul'un fethini anlatıyorum tam konu biticek, kerataya sordum: "Surları kim yaptı?" diye. "Valla, ben yapmadım!" diye cevap verdi. Ben çıldırmayayım da kim çıldırsın?

— Amaan, ilâhî Nusret Beyciğim, üzüldüğünüz şeye bakın. Bunlar "Zamane Çocukları" hem yaparlar, hem de yapmadım derler.

Nusret Bey'e dokunsanız ağlayacak. Adam iyiden iyiye perişan, doğru müdürün odasına gider. Müdür, Nusret Bey'in hâlini görünce bayağı telâşlanır. Sakinleştirmek için biraz konuyu deşer ve tüm olup biteni öğrendikten sonra:

— Canım Nusret Beyciğim, sevgili hocam, üzüldüğünüz şeye bakın. Hemen, şimdi, bakanlığa bir dilekçe yazar, kimin yapıp, yapmadığını tespit için bir tahkikat açtınveririm.

i!

CİNSELLİK VE GEZİ

Zamane çocuklarının bir de irileri var. Bu fıkrayı ne zaman düşünsem, aklıma hep tüm sosyeteyi ezbere bilen ve bunu özellikle marifet sayan bir hanım dostumuz gelir. Seksenli yıllara doğru, bir gün şebabet' dostum Dr. Kenan Çolakoğlu'nun evindeyiz. Ev sahibi zaten adı da dilek olan Dilek Çolakoğlu, meşhur hanım arkadaşımız da aramızda. Ben başladım fıkraya:

— Ahmet Kodamanoğlu'nun oğlu Mehmet.... Kadıncağız hemen karıştı lâfa:

— Ben o aileyi çok iyi tanırım....

Hem kadın kalbi kırmamak, hem de fıkraya devam etmek öyle zor ki. Duymazlıktan gelip devam ettim Ahmet Beye. Adam öyle zengin, öyle zengin ki, o şirketin yönetim kurulu başkanı, diğerinin murahhas üyesi, yok yok Ahmet beyde. Fakat gel gelelim oğlu Mehmet, haylazın teki. Torpil majör yerleştirildiği "Yabancı Kolej"den belge almamak için zor çıkartılmış, bir iki "Çok Özel" kolej dolaştıktan sonra "Boğaza nazır, diploma hazır!" sloganının dönem temsilcisi okuldan (bilenler bilmeyenlere anlatsın) mezun olmuş. Askerliğini Cumhurbaşkanlığı "Umur Bey" yatında, Kasımpaşa'da lostr omo olarak yapmış. Veledi zina bir tip. Üstelik de yakışıklı, altında son model ('72) bir Trans-Am, İstanbul'un gözde playboylarından biri.

Anne oğlununun haytalığından endişeli, Ahmet Bey'in sabrı da taşmak üzere.

— Salı günü falanca fabrikaya git müdür Orhan Bey'le görüş ve işe başla! demiş Ahmet Bey.

Mehmet atlamış Trans-Am'ine, iki dirhem bir çekirdek, doğru gitmiş fabrikaya. Fabrika dediğin dillere destan bir yer. Harika bir bahçe, en az iki bahçıvan düzenlemiş her yeri. Arabasını park etmiş, çıkmış

'Gençlik.

müdür Orhan Beyin sekreterine. İki dakika sonra da Orhan Bey'in önüne.

— İyi günler, ben Mehmet..

Müdür beyimiz son derece kayıtsız., işinin arasında bölünmüşlüğün rahatsızlığıyla:

— Kim, kim...?

— Ahmet Kodamanoğlu'nun oğlu Mehmet Koda-manoğlu cevabını alınca, neredeyse ayağa kalkıp ceketinin önünü ilikleyecek bir edayla

— Hoş geldiniz efendim, beybanız nasıllar..?

— Teşekkürler. Sizinle açık konuşacağım. Bu sekreter sizin mi?

— Evet?

— Ben iki tane isterim. Biri çok iyi olacak, diğerinin de elinden iyi iş gelecek. Odanızı da beğendim...

Ortalıktaki soğuk havayı giderebilmek için müdür sorar:

— Ne içerdiniz? Mehmet cevap verir:

— Scotch on the rocks! Müdür hayli ezik:
— Çay mı? Kahve mi? diyecektim, aslında kahvemiz de pek yok galiba...
Mehmet hayret dolu bir ifadeyle:
— Ne yani burada içki dolabı yok mu? Lütfen bir bar American hazırlatın ve içinde de buzluğu olsun!
Buz gibi bir hava ve sessizlik. Mehmet devam eder:
— Müzik setiniz de yok galiba?
Lütfen iyi bir Quadrophony, olmazsa düzgün bir stereo ayarlanverin.
Müdür bu sefer kararlı:
— Mehmet Bey size özel bir şey soracağım.

— Buyrun Orhan bey.
— Seksi ve seyahati sever misiniz? Mehmet'in gözleri ışıl, ışıl.
— Bayılırım! diye cevap verir.
Müdür Orhan beyden rahatlamış son bir cümle:
— Rica ediim.... ittir olup gidin!

ESKİ TÜRKÇEMİZ

Dil olmadan düşünmek, düşünülenleri paylaşmak pek mümkün değil Amacım sizleri bir dil tartışmasına sokup sıkmak ise asla değil. Anlamını bilmeden kullandığımız kelimelere ve bunları öylesine kullanan dostlara, karınca kararınca takılmak.
"Aklım, hafsalam almıyor" deyimini sanırım sıkça duymuşsunuzdur. "Akif'i hepimiz biliyoruz, peki ya "Hafsala" ne? [Leğen kemiğinin, çocuk çıkan alt büyük boşluğu]
Tabiî ki hepimiz özgürlükten yanayız. Yine de tercihlerimizi bilerek yapalım.
Buna benzer daha nice ilginç sorulan cevaplarıyla birlikte sevgili ağabeyim Sahip Akosman'ın "Merak Ettiğim Konularla İlgili Sorular ve Bulabildiğim Yanıtları" isimli kitabında [1998] bulabilirsiniz.

ABDÜLHAMİT

Devlet-î Âli Osmanî zamanı ve kuşkulu padişah Abdülhamit.
Pehlivan padişahımız hastalanınca kendini Alman doktorlarına teslim etmeyi tercih etmiş. Yatakta kuşku ve endişe içinde yatıyor. Başında veziriazam ve Alman profesör...
Profesör son derece sistemli, muayeneye başlar.
Önce kafa derisi, sonra gözler, burun delikleri, ağız, gırtlak, "Thoraks", "Abdomen" derken biraz

daha aşağıya inince, gözleri büyümüş bir ifadeyle:
— Collosal!2 der.
Kuşkulu padişah endişeli ve hemen veziriazama sorar:
— Ne diyor, ne diyor? Veziriazam vakur bir ifadeyle:
— Zeker-i hümayunun azametinden bahsediyorlar padişahım!
Padişahtan kesin bir emir:
— Söyle ona "Maşallah" desin !

HADIMKOY

Yine günlerden bir gün, bu sefer sahne İstanbul İl Encümeni ve devir Atatürk devri. Sevgili Atamızın kadınların yönetimde aktif rol alması isteği herkesçe malûm. İl encümeninde ceberut, dediğim dedik, yaşlı bir hanımefendi kendisine gelen bir mektuba hayretle:
— Allah, Allah bana da Hadımköy'den kim yazar? deyince.
Uzun zamandan beri fırsat kollayan bir encümen üyesi:
— Hanım, hanım sana bu yaştan sonra Zekeriya köyden yazacaklar değil ya!! diye lâfı yapıştınverir.
Rivayet muhtelif, ama ben bu hikâyeyi kendi istem-leriyle Zekeriya köye yeni taşınan Hasan Figen ve Levent Kızûtan dostlarıma ithaf etmek istiyorum.
İDAM KARARI KALDIRILMALI
Son günlerde gündemden düşmeyen en önemli konu... Oysa bu infaz yöntemi seneler önce zaten rafa kalkmıştı.
:Collosal: Büyük, yüce, ulu. 24
Size biraz benim Candaş ağabeyimden bahsetmek istiyorum. Rizeli fevkalâde özel bir ailenin, Teci-mer'lerden Ahmet Bey'in oğlu. Saint Joseph'i dereceyle bitirmiş. Arkasından Robert Kolej'de makina mühendisliği ve Cansas'ta İşletme masteri, sarışın mavi gözlü, Galatasaray su topu takımına transfer teklifleri alıp da, gözümüzün bebeği Denizcilik Yüzme Ihtisas'tan hiç bir şekilde ayrılmayan özel bir insan, devrinin hatırı sayılır bekârlarından.
Delikanlılık çağında insanın böyle bir ağabeyinin olması olağanüstü bir şey.
Bu kadar üstün meziyet, tabiî ki Candaş ağabeyimin buyurgan ifadesinin kısmî sebebi. Devir 68 devri ve Türkiye anarşiyle yeni tanışıyor. O devrin anarşistleri bile bir başka! Ne Hizbullah var, ne de PKK. İnsanlarda henüz anarşi alışkanlığı mı yok desem. Yoksa bugünkü kadar kaderci mi değiliz pek bilemiyorum ama, Candaş ağabeyim çoktan çareyi bulmuş.
— Yakalıycaan o anarşisti. Yakaladığın yerdeki ilk elektrik direğine çekivereceksin ipini, bak bakalım ne anarşi kalır melekette, ne de terör...
Günlerden bir gün, Candaş ağabeyimin meşhur yarım, yuvarlak, aynakıç, maun teknesiyle Umur yerine gittik. Yemler önceden hazırlanmış, telli terazi denilen özel izmarit oltası, köstekler, fırdöndüler her şey birinci sınıf. Askeri bölge ve de akıntı suyuna sınır olduğu için balık bol. Oltaları dibe yatırıp biraz kaldırdıktan sonra, ufak ufak balığı kıskandırmaya çalışıyoruz. Balık başladı gelmeye. Papuç kadar izmaritler. Yukarı döne döne çıktıklarından, insan daha da büyük bir şey çektiğini zannediyor. "Aydınlandı ortalmk..!", "Amcan geliyooor..!" "Enişten çıkıyoor..!" nidalarıyla Candaş'in keyfine diyecek yok. Derken yine bir balık çekiyor keyif içinde ve balık küpeşteye takılıp havada tatlı bir kavis çizerek dosdoğru Candaş ağabeyimin ayağının üstü-
25
ne. Fakat gelen izmarit değil "Trakonya". Başladı mı ayak şişmeye?!! Tıpkı çizgi-film misali, ayak artan bir hızla büyüyor! Hemen topladık oltaları, demiri, dosdoğru Sarıyer'e Candaş' ların evine, meşhuuur hamamdan içeri. Amonyak sürdük, doğalını denedik, antiseptik merhem sürdük hiç bir şey kâr etmedi. Dayanılmaz bir acı.....

Yine bir akşam Tarabya oteline Cafe-Cognac'a gidiliyor. Etrafımız zarif hanımlarla dolu ve günün konusu "Anarşi ve Terör". Candaş ağabeyim:
— Yakalıycaan o anarşisti....
Herkes bildik infaz yöntemini beklerken....
— Kıçından içeri bir "Trakonya3"....
Ne dersiniz? Avrupa Birliği, İnsan Hakları, sağcılar, solcular, memleketi ikiye bölmeye ne gerek var?!! Candaş ağabeyimin çözümleri sağolsun.
SOSYAL ADALET (YERLİ)
Avrupa'da bir davranış bilimleri merkezi. İşe adam alınacak. Fransız, Alman ve Türk adaylar hazır.
Sınav yeri: Büyükçe bir oda. Odada lâtif bir hatun, yüz parça kırışık giysi ve yerde bir buharlı ütü.
Neyin, nasıl yapılacağı, adayların davranışlarından belli olacak.
Birinci aday Fransız. Odaya girer, önce kadıncağıza hoş bir gülücük, kısa bir "kurlaşma" ve derken beraber olurlar, arkasından üfleye püfleye, baştan sağma bir ütü faslı ve Fransız odadan çıkar.
3Trakonya veya Dragonya jeolojik Akdeniz havalisinin (Karadeniz dahil) en "zehir"li balığıdır. Zehirli denilen balığın doğal protein sıvısıdır. Balığın sokma alışkanlığı ise hiç yoktur. İnsan vücudu bu proteini absorbe edemez. Çare, sokturtulan bölgeye dayanabilindiği kadar ısı uygulamaktır.

Komisyon üyeleri Fransız'ı çağırırlar ve davranışını anlatmasını isterler.
— Ben bir Fransız'ım ve bizde her şeyden önce aşk gelir...diye özetler.
İkinci aday Alman. Almanya'nın güneyinden sağlıklı bir adam "Grü_gott4" der o zarif varlığa ve başlar ütüsünü yapmaya. İşi biter, elbiseleri katlar, tekrar bir "Grü_gott" ve çıkar dışarı.
Komisyon üyeleri Alman adaydan da yaklaşımını açıklamasını isterler.
— Beyler, ben bir Alman'ım ve bize göre her şeyden önce iş gelir...
Sıra bizim Türk adayda. Odadan içeri girer. "Dağ gibi çamaşır" "Fıstık gibi bir hatun".
— Ulan karı! Otur şu ütüleri yap!! der ve kadın ütüleri yaparken o da kadınla beraber olur.
Komisyon üyeleri hayret içinde. Türk adaydan da bir açıklama beklerler.
— Abicim yav! Bizim memlekette çalışanı saparlar yav...
SOSYAL ADALET (YABANCI)
Bundan yaklaşık bir on yıl önce genç bir Türk işadamı Güney Afrika'da iş gezisinde. Her şey umduğundan daha başarılı ve çabuk gelişmiş. Sözleşme bile imzalanmış. Dönüşüne tam bir gün var. Büyük sinemalardan birinin önünden geçerken dikkatini "Ghandi" filmi çekiyor. Hani şu bol Oscarlı uzun film. Hemen taksiden iniyor ve doğru gişenin önündeki kuyruğa. İnsanlar tuhaf tuhaf, bakıyorlar genç işadamına:
— Beyfendi, siz yabancısınız galiba?
— Evet, nereden anladınız?
'Türkçe'de "Selamınaleyküm" karşılığı.

27
— Burada beyazlar kuyruğa girmezler, onlar doğrudan gişeye gider biletlerini oradan alırlar.
Adam biraz mahcup, tüm kuyruğu geçip gidiyor gişeye. Evet... beyazlar için ayrı bir pencere:
— İyi günler efendim, bir koltuk rica ediyorum, arkadan ve ortadan lütfen.
Gişedeki kız şaşkın:
— Beyfendi, siz yabancısınız galiba?
— Evet, nereden anladınız?
— Burada beyazlar, koltukta değil, balkonda otururlar.
— Peki bir balkon lütfen.
Adamcağız, balkonda filmi seyretmeye devam eder etmesine de, Güney Afrika'da bizim sinemalar gibi "Frigo buz, Frigo buz" uzun uzun aralar yok ki; sıkışır. Etraf karanlık, herkes filmi izliyor, dayanamaz ve ayağa kalkmaya karar verir. Tam kalkacak, yandaki sorar:
— Nereye beyfendi?
— Hiiç... Tuvalete..
— Beyfendi, siz yabancısınız galiba?
— Evet, ama nereden anladınız?
— Burada beyazlar, tuvalete gitmez ki, balkondan aşağı işeyiverirler.
Adam iyiden iyiye şaşkın, tek güvendiği etraftaki karanlık. Balkonun korkuluklarına dayanır ve tam çişini ederken, aşağıdan bir zenci seslenir:
— Heeey yabancın...!!!
Adam iyiden iyiye şaşkın, karanlıkta ve sadece çişinden tanındığı için ürkmüş... aşağıdaki devam eder:
— İnsan sadece birinin kafasına etmez ki, şöyle bir serpiştirir. Bu memlekette sosyal adalet var, sosyal adalet!...
[Sadi Gücüm] 28
S.S.C.B
Bu buluşmamızda sizinle hiç politika yapmadık. "En olgun kişi kendisiyle bile dalga geçebilendir" deyip, kimseleri gücendirmeden biraz da komşularımızın tarihiyle ilgilenelim.
Ekim ihtilâli yeni tamamlanmış ve bütün ülkeyi baştan başa geçen bir demir yolu inşaatına başlanmış. Bir yandan raylar döşeniyor, diğer yandan şimendifer rayların üzerinde gidiyor. Devir zor, devran daha da zor. Neticede eldeki malzeme biter ve demir yolu inşaatı durur. Doğru koşulur Lenin'e[5].
— Yoldaş Vladimir İliç Ulyanov Lenin, malzeme bitti, derman bitti, demir yolu durdu. Ne yapalım?
— Varın gidin benim sevgili proleter işçi yoldaşlarıma, onlar gereğini yaparlar.
Lenin'in dediği gibi yaparlar ve inşaat devam eder.
Yıllar yıllara bağlanır ve sorun eskisinden de beter devam eder. Bu sefer yönetimde Stalin[6] var. Aynı yakınmalara, Stalin'in cevabı ise:

— Varın gidin inşaatın durduğu yere, toplayın çevredeki çiftçileri, "SS7" yöntemiyle tamamlatın demir yolunu.
Ülke kocaman, "Ömür biter yol bitmez!" misali demir yolu uzadıkça uzuyor, sorunlar arttıkça artıyor ve inşaat bir kere daha duruyor. Bu sefer renkli lider Kruşçev8 iş başında. Dert aynı dert ama Kruş-çev'in çözümü hayli ilginç.
— Tüm vagonların perdelerini kapatın, işçileri vagonların altına sürün ve ritmik bir biçimde vagonları sallattırın. Yolcular kendilerini gidiyor zannede-ceklerdir.
'Vladimir İliç Ulyanov Lenin [Yönetim dönemi: 1917 — 1924] "Jozef Stalin [Yönetim dönemi: 1929—1953]
"SS" Seve, Seve veya benzer kafiyeli uyarlamalar anlamına gelir. "Nikita Sergeyeviç Kruflçev [Yönetim dönemi: 1958 — 1964]
29
Belli bir süre daha böyle idare ederler etmesine ama yolcular huzursuz. Çare bulması için devrin lideri Brejnev'e9 gidilir. Tüm paralar silahlanmada, demir yolu için harcanacak bir kuruş bile yok. Brejnev'in önerisi ise son derece pratik.
— İnşaattaki yoldaşlarımıza söyleyin, şimendiferin gerisindeki rayları söksünler, yolun devamına taksınlar.
Tüm çareler denenmiş ve artık yapılacak bir şey kalmamıştır. Yoldaşlar bu sefer akıl danışmaya Gorbaçev'e10 giderler. Gorbi'nin çaresinin yorumunu sizlere bırakıyorum.
— Yoldaşları vagonlardan indirin ve yolun bittiğini gösterin.
ATA SPORUMUZ
Türkiye'de spor deyince akla futbol gelir. Gazeteler, spor magazinleri ne varsa, hep futboldan söz ederler. Futbolla yatar, futbolla kalkarız. En acılı günümüzde bile, kazanılan bir maç, tüm dertlerimizi unutturuverir.
Yine bizim gibi futbol düşkünü bir ülkede... takımının başarısına kendini adamış ünlü bir futbol adamı, diğer takımlar ne yapıyorlar, nasıl çalışıp, nasıl maçlara çıkıyorlar? diye pek merak eder ve dünya-ca ünlü takımlardan Kilan'ın teknik direktörüne sorar:
— Sen bu takımı nasıl motive ediyorsun, ne yapıyorsun da bu kadar başarılı oluyorlar?
— Bu işin tılsımı; futbolcularımı dünyanın en zeki insanları olduğuna inandırmakta yatar. Bak şimdi bir tanesini çağıracağım, seyret neler olacak. "Hey Zilan gel arslanım buraya!"
— Buyrun hocam
'Leonid Ilyich Brejnev [Yönetim dönemi: 1964 — 1982]
'"Mikhail Sergeyeviç Gorbaçev [Yönetim dönemi: 1985 — 1991]
30
— Annenin babanın çocuğu, senin kardeşin değilse, kimdir?
— Benim Hocam.
— Af ferin koçum11 benim....
Futbolcu ülkenin en futbolcu hocası hayretler içinde döner memleketine. Hemen en hızlı oyuncularından Şabantorinoviç'e seslenir:
— Şabantorinoviç, arslanım... Annenin babanın çocuğu, senin kardeşin değilse, kimdir?

Şabantorinoviç bir süre sessiz:
— Bi dakka hocam şimdi geliyorum, der ve doğru takımın beyni Hacı'ya:
— Annenin babanın çocuğu, senin kardeşin değilse, kimdir, Hacı?
Hacı akıllı adam hemen cevabı yapıştırır.
— Benim gayet tabiî. Şabantorinoviç koşar hocasının yanma ve
— Hocam yanıt veriyorum....
— Bizim Hacı'dır hocam.
— Tüh, Allah kahretsin, Zilan diyecektin.

DOKTORLARIMIZ

Dostlarım bilirler benim denize, yelkene ve su altına olan tutkumu. 1997 yazında Fethiye'de sevgili dostum Humayun'un Mermaid dalış kulübünün teknesiyle dalışa gidiyoruz. Başüstünde cıvıl cıvıl, pırlanta gibi kızlı erkekli genç "Çapa'lı" doktor adayları. Kendilerine bir de ad takmışlar "ÇAPA-SAS". Açılımı Çapa Su Altı Sporları. Takılmadan edemedim. Zaten Çapa'lılar takma ad bulmakta

'Bu anlatılış biçimine, yazın dilinde "Adaptasyon" diyorlar...

ustadırlar, diye. "Nasıl yani hocam?" sorusu zaten bekleyen tetikleyiciydi. "Çapa Üroloji Kliniği" gibi deyince dostluk biraz daha ısındı. Derken birbirlerine takılmalar devam ediyor ve arslan parçası bir delikanlıma da takıldıkça takılıyorlar. Sonunda arslanım dayanamıyor:
— Bana bak kafamı kızdırma, sana trans ı2-rektal13-tonsilektomi14 yaparım, deyince ortalık karıştı.
(Düştüğümüz dipnotları sadece tıbbîjargona yakın olmayanlar içindir)
Fırsat bu fırsat bir hanım hastanın "Çapa'da" başına gelenleri anlattım onlara:

ÜNİVERSİTE HASTAHANESİ

Yaşlıca, ancak kadınların yaşlanabileceği kadar yaşlı bir hanıma bir türlü teşhis konulamıyor. Kadıncağız yirmi sekiz gündür Çapa'da yatmakta ve hiç bir sonuç yok. Belki dikkatinizi çekmiştir, üniversite hastahanele-rinde garip bir hiyerarşi vardır. Ord. Prof. başta, arkasında Doç'lar, sonrasında başasistanlar ve bir iki parlak öğrenci üçgen düzende "Vizitlere" uçarak giderler. Yine böyle bir gün ve tüm kadro hastanın başında.
Ord. Prof sorar:
— Radyolojik tetkikler?
Hemen filmler ışıklı panoya yerleştirilir. Sert ve kararlı bir ses:
— EKG?

l2Trans : Yoluyla
'-'Rektal : Rektum, anüs, makat
'"Tonsil : Bademcik; tonsilektomi = Bademciklerin alınması, ameliyatı

Derhal "Trase" hocanın önüne serilir,
— Eforlusu?
O da hemen açılır hocanın önüne.
— Laboratuvar tetkikleri?
Her şey önceden hazırlanmıştır.
— Elektroansefalografi?
— Buyrun hocam.
— Emar?
Dışarıda çektirilmişH)15 emar da konulur büyük patronun önüne.
— Sintigrafi? Anjiyo?... derken büyük şef sorar:
— Scan oldu mu? Kadından gelen cılız bir ses:
— Bi onu yapmadılar !
Doktorlarla ilgili o kadar çok şey var ki anlatılacak, insan içlerinden hangisini seçeceğini şaşırıyor. Onlarla da, onlarsız da yapamadığımız doktorlarımızın teknik terimlerine biraz daha takılmak hoş olur herhalde.

OFTALMOLOG

Günlerden bir gün ünlü bir oftalmologun (normal dilde göz doktoru anlamına gelir) muayenehanesine, dünyaca ünlü bir ressam gelir. Ressam bir kaza sonucu iki gözünü de kaybetmiştir. Üstelik birçok "büyük" doktora gidilmiş ve maalesef hiçbir sonuç alınamamıştır. Uzun ve titiz bir muayeneden sonra, göz doktoru ağır fakat kararlı bir ses tonuyla:
— Sanırım bu vakayı kurtarabilmemiz mümkün!
Dünyaca ünlü ressam zaten herşeye hazır, nerdeyse sevinçten uçacak. Derhâl ameliyat günü belirlenir
Doktorlar "Emar"ın tazesini ve dışarlarda çekilmişini severler.

ve her şey istenilenden de daha mükemmel gelişir. Artık iki göz eskisinden de daha iyi görmektedir.
"Kontrol" denilen ücretsiz muayeneler, "Diğer meslektaşlarıma danışmam lâzım" denilen namıdiğer "Konsültasyon" veya katmerli ödemeli tetkikler, hiçbir sorunun kalmadığını müjdelemektedir.
Aradan iki ay geçer ve ünlü ressam koltuğunun altında paket içinde özenle sarılmış büyük bir tual i-le muayenehaneye gelir.
— Doktorcuğum, herkes için gözünün ışığı kıymetli, ama siz bana sadece gözümü değil, hayatımı da geri verdiniz. Sizin için yaptığım bu resmi teşekkürlerimle kabul etmenizi rica ediyorum, der.
Doktor tuali paketinden çıkartır ve gözlerine inanamaz. Resimde sadece bir GÖZ vardır. Ve göz bebeğinde yine fırça ile yapılmış, doktorun minik bir portresi. Öyle mükemmel ki nerdeyse fotoğraf halt etmiş.
Doktorun ağzından hayranlıkla şu sözler dökülür:
— Allahtan "Ürolog" değilim!..

DOĞRU YOL

Doktorlarımızın hakkını yemeyelim. En çaresiz anlarda bir bakarsınız her şeyi izah ediuermişler.
Adamcağız inanılmaz sırt ağrılarıyla doktorun önünde. Bu gittiği ikinci doktor.
— Doktor bey her iki küreğimde birden dayanılmaz bir ağrı var.
Doktor işinin ehli, önce hastanın anemnezini16 alır.
— İçki, sigara gibi alışkanlıklar?
— Tövbe,.. sümme haşa....
16Normal ifadeyle hastalık ön-hikâyesi anlamına gelir. 34
— Kumar, gece hayatı ve benzeri durumlar?
— Asla ve de katta....
— İş hayatındaki stresler?
— Hamdolsun pek bir sıkıntımız yoktur.
— Aile hayatı? Aile dışı kaçamaklar?
— Doktor bey, o ne biçim sözü!
Doktor önceden çekilen EKG ve filmleri de inceler, herşey mükemmel.
— Beyfendi sanırım sizin kanatlarınız çıkıyor.
— Melek mi olacağım doktor bey?
— Hayır efendim, kaz, kaz....
BUGÜN GÜNLERDEN NE?
Geçenlerde Ali Kırca'nın "Siyaset Meydanı" reyting rekorları kırdı. Üç ünlü mizah ustası: Beyaz, Cem Yılmaz ve Yılmaz Erdoğan bizlere hakikaten hoş bir gece yaşattılar. Dinleyicilerden biri: "Güldürü adına devamlı belden aşağı espri yapılıyor bu ne biçim iş!" tarzında çıkıştı. İlginçtir ki, üçü birden birlik olup aynı şeyi savundular. Güldürünün iyisi ve kötüsü olur ama belin aşağısı ve yukarısı olmaz. Bakalım bu fıkra sizlerden iyi not alabilecek mi?
Yine konunun kahramanları doktorlar. Hem de bu sefer dünya seksoloji kongresinde buluşmuşlar, oldukça çekici bir hanım meslektaşlarının sunusunu dinliyorlar. Genç hanım doktor, akıcı ve kendinden emin bir edayla:
— Sevgili meslektaşlarım yapmış olduğum geniş araştırmalar sonucu, sık ve düzenli bir biçimde yapılan seks insanları mutlu kılmaktadır. İstatistikî araştırmalarımı bir kenara bırakarak sizlerin de yardımıyla tezimi burada savunacağım. Lütfen her gün seks yapan meslektaşlarım ellerini kaldırsınlar.
35
Salonda ufak tefek gülüşmeler ve yüzlerinde gerçek mutluluk ifadesi, omuzlar dik ve başlar yukarıda bir grup doktor ellerini kaldırırlar. Panelist hanım da son derece mutlu ricasını değiştirerek yineler.
— Lütfen şimdi de haftada bir seks yapanlar el kaldırsın.
Yine hafif bir kıpırdanma ve mutlu ifadeli bir grup doktor el kaldırır.
— Şimdi lütfen ayda bir seks yapanlar?
Bu sefer salonda kuşkulu bir tedirginlik, ilk el kaldıran meslektaşlarından cesaret alan diğer aylık is-tihkaklı doktorlar pek de mutlu olmayan bir ifade ile ellerini kaldırır. Tezinin doğruluğunu ispatlamanın gururuyla doktor hanım son kez:
— Lütfen şimdi de yılda bir gün seks yapan meslektaşlarımı görmek istiyorum!".

Bir doktor nerdeyse keyiften uçarcasına elini kaldırır ve - Ben, ben... diye seslenir. Genç doktor hanımın bütün tezi çürümüş, şaşkınlıkla sorar:
— Peki ama bunda sevinecek ne var? Mutlu doktor cevap verir:
— O gün bugün, o gün bugünü

ANA KIZ

Annesi kızıyla birlikte doktora gitmiş. Kız tam bir lolita. Doktor:
— Soyun kızım evlâdım. Anne:
— Hasta olan benim !
— O hâlde dilinizi çıkartın ve Aaaaa!... diyin.

İNTİHAR ETMİŞ

Kadın perişan bir hâlde, doktorun lüks muayenehanesinden içeri girer.
— Doktor bey nerede? Sekreter kız:
— İçerde. Doktor bey meşgul. Onu şimdi rahatsız edemezsiniz..!!
Kadın aldırmaz, yıldırım gibi girer içeri. Doktor:
— Ama hanımefendi, ne oluyor böyle?...
— Doktor bey, insanın kalbi nerdedir, söyleyin, ne isterseniz vereceğim!
— Sol göğsünün dört parmak altında, ama böyle de olmaz ki !!!
Kadının çantasından çıkarttığı paralar etrafa saçılır. Geldiği gibi çıkar dışarı, hıçkırarak. Kısa bir süre sonra merdivenlerde acı bir silah sesi ve kadın intihar eder. İşin tek sevindirici yanı; kadın ölmemiş, sadece kasığından vurulmuştur.

İSTANBUL BİR MOZAİK

İstanbul, Rumu, Ermenisi ve Yahudisiyle bir mozaik. Onların eksikliklerini her gün daha fazla hissediyorum içimde.
Ellili yıllardan taa seksenlere kadar Osmanbey'de Şair Nigar sokakta Ertetik apartmanında otururduk. Ünlü bir Rum mimarın 1923 yılında yaptığı yedi o-dalı beş katlı bir apartman.
Bir numarada madam Hildalar. İkinci katta biz, ü-çüncü katta üç beş sene oturup değişen kiracı aileler, dördüncü katta Tarık amcalar, beşinci katta da önceleri meşhur demir tüccarı Avni Demir beyler (e-

ğer bu kitabı okuyacak olursa, Hülya'ya sevgi ve selâmlar), daha sonra da madam Elefteriyalar otururdu. Şimdi şimdi, dikkat ediyorum da, bu aileleri a-narken mösyö Gaserler, İlyadisler veya Koçolar diye değil de, hep hanımların adına göre anardık. Hadi madam Hilda neyse... o çok özel, çekici ve de fettan, yani dominant bir kadındı ama, madam Elefteriya tam bir asilzadeydi. Paskalyada, abartısız çiçek desenli kristal su dolu bardaklarda, gümüş kaşığa sarılmış sakız tatlısı ikram ederdi.
Hayattaki bazı ilklerim de hep bu döneme rastlar. İlk aşkım Dora'yı, mürebbiyesi Satenik ile birlikte yuvadan ilk o zaman almaya gitmiştik; (Bu benim okul kapısında son bekleyişim oldu.) İlk korkularımdan birini Ermeni kilisesinde kara cüppeli papazın, elindeki dumanlar içindeki buhurdanlığı, üzerime doğru savurduğu zaman yaşamıştım. Farklı lezzetteki yemekleri hep bu dönemde tattım.

Bu yakın dostluklar altı, yedi eylül olaylarını sanki çocukluğumun içine kazıdılar. Annem ile babamın arabamızın antenine Türk bayrağı çekerek, mösyö Koço'yla birlikte Kapalıçarşıya gidişleri, görmediğim hâlde ellerindeki bayrağı dükkâna asışlan, geri dönüşleri ve bütün bunları bir büyük aile gibi yaşayışımız; Büyük beyin (Madam Elefteriya'nın babası) Ö-mür kliniğindeki ameliyatında refakatçi olarak annemi istemesi... hep taze kalan anılardan...
Sevgili İbo'nun (Altav) dediği gibi:
"Aklın yetkinleşmesi için, anı yüklü bir geçmiş, ümit dolu bir gelecek ve de sorgulayan bir kafa gerek !" diyerek yarınlara doğru demirimizi alalım ve biraz daha gırgır geçelim çünkü "Yaşam başka türlü çekilmoor!"
38
MADRABAZ
Madrabaz sözcüğünün gerçek anlamını çok geç öğrendim. Meğerse sadece balık halinden alış veriş yapan balık tüccarı anlamına gelirmiş. Yani kabzımalın balıkçası. Bu kadarıyla yetinmek, farklı meslek grubunda olup da madrabazlık eden, zat zevat ve de zerzevatı sanırım mutlu edecektir.
Belinde peştamal, çevalyesinin başında bir balıkçı. Kırmızı boyalı tahta tepsilerde dizi dizi balıklar. O-lüyü bile diri gösteren yüzer mumluk iri ampuller. Balıkçı çıkmış bir sandığın üzerine bağırıyor keskin sesiyle:
— Canlın bunlar canim!!
Tezgâhın etrafı hayli kalabalık, siyahlar içinde yaşlı •ufak tefek bir madam balıkçının peştamalına dokunup soruyor:
— Bunlar tazedir?
Balıkçı görmezlikten gelerek devam ediyor.
— Canlın bunlar canlın!! Madamcığım sorusunu tekrarlıyor:
— Bunlar tazedir?
Balıkçı bu sefer kızgın, gocunmuş bir ifadeyle:
— Madamcığım, canlı diyoruz, canlı!!! Madam yine o sakin haliyle:
— Zo, ben de canlıyım ama taze değilim!
RİTMİK KOCA
Allah kimseyi iyi alışkanlıklarından uzak etmesin.
Kocasını yeni kaybetmiş Ortaköylü madamcığım haykıra, haykıra ağlıyor:
— Gittiii benim ritmik kocam gittii..!!
39
Etrafındakiler üzgün, ancak bir o kadar da şaşkın:
— Madamcığım ne oldu, nasıl oldu? Madam kesik, kesik ve içini çekerek:
— Zo, yaşlı maşlı idi ama pazardan pazara, kilisenin canıyla görevini yapar idi. Kahrolasım İtfaiye arabaları. "Çan, Çan, Çan..." Gitti benim ritmik kocam gittii...
AGOP
Bir devir İstanbul'unun en gözde semtlerinden Koca Mustafa Paşa'mn sahil kesimi, pırıl pırıl bir Marmara. Samatya'dayız. Bitişik nizam masif demir kapılı iki ev. Birinde Hayganoş yaşıyor, diğerinde de Agop. Bütün çocuklukları beraber geçmiş, beraber yaşamış, birlikte büyümüşler. Dillere destan bir aşk öyküsü.

Agop'un babası iyi bir zenaatkar. Özellikle metal ve kalıp işlerinde son derece becerikli. Kendince yaptığı mutfak gereçleri ve çatal bıçaklar, her gün daha çok müşteri buluyor. Samatya'dan Şişli'ye, oradan "Indoor swimmingpool" Bebek'te bir villaya.
Hayganoş'un babası ise genç yaşta sizlere ömür. Madam Agavni biricik kızı Hayganoş'una hem analık etmiş, hem de babalık.
Agop'un Hayganoş'una olan aşkı ise hiçbir zaman azalmamış. Artık vaktin geldiğine karar verip, açmış durumu babasına.
Baba hiddetli ve kızgın. Biricik veliaht oğlu, hiçbir ticarî itibarı olmayan, maddî bir değeri bulunmayan rahmetli kömürcü Antranik'in kızıyla mı evlenecek? Olacak iş değil!
Hemen tezgâhı kurup, sonradan olma yakın arkadaşı Yetvart'ın kızı Surpik ile Agop'u evlendirir. Üç Horan da yapılan muhteşem düğün... Son derece saygın sosyetik itibar, hiçbir şey Agop'un Hayga-noş'a olan aşkını, sevgisini ve ilgisini küflendir emez.

Yıllar, yılları kovalar, yaş kemale erer ve Agop muntazaman Hayganoş'unu Samatya'daki o güzel, günlük lavanta karışımı kokan evde ziyaret eder.
Günlerden bir gün, sevgili Agopcuğumuz Hayganoş' unun kollan arasında şehit17 düşer. Neticede ölümlü vaka, Hayganoş'u derhâl götürürler Samatya karakoluna.
Komiser aksi mi, aksi, ürkütücü görüntülü sert bir adam.
— Anlat!!! der neredeyse kükreyerek.
— Agopçuğum gelmiş ise, Hayganoş'um demiş idir.
— Eeee? der komiser.
— Hayganoşum der iken, çilingir sofAnd hazır, rakımızı yudumlooruz.
— Eeee? der komiser.
— Biraz daha yakınıma sokulmuş ise, yüreğim hop etmiş, odamıza çekilmişiz.
— Eeee? der komiser.
— Agopçuğum gelooor, gidoooor, geloooor, gidooor.
— Eeee? der komiser.
— Komser beyciğim! Ben sandım gelooor! Meğer-sem gidooormuşü!
ADAM KÜFÜR EDECEK
Sevgili Fikret Ağabey (Erkman) bu hikâyeyi, Dr. Hüseyin Dedebaş'a uyarlayıp anlatırdı. Arkasından da kıs kıs gülerdi.
Öncelikle Hüseyin Dedebaş'tan biraz bahsetmek istiyorum sizlere. Babamın kardeşi. Öyle bir yakınımız ve canımız ki anlatmak çok zor. Babamın Paris'te bulunduğu bir buçuk yıl boyunca bir gün bile bizi yalnız bırakmadı. Bütün çocuk hastalıklarımızda
I
Görev başında ölenler için de kullanılır.

Hüseyin ağabey yanumzdaydı. İlk kramponlu futbol ayakkabı-larım, çubuklu formam, beyaz şortum hepsi Hüseyin ağabeyimin hediyesiydi ilk futbol maçına

onunla gittim. Sıraların üstüne çıkılıp bağırüabile-ceğini ilk ondan öğrendim. Kalınca sesli, ciddî konuşan, ama bir o kadar da yumuşak yürekli özel bir insan.
Her ikisiyle de vedalaşı çok oluyor ama, ne demiş bilgenin biri:
"Kişi ancak son anıldığı gün ölür!"
Haydi şimdi toparlanıp madam Raşel'i anlatayım size:
Madam Raşel, Balat'tan, Şişhaneye,.. Şişhane'den, Şişliye., oradan da Nişantaşı'na hızlı terfi etmiş fettan bir kadın. Drahoma da yerinde olup, damadın birikimleri de bir araya gelince, yaşam standartma diyecek yok. Varlıklı bir aile, varlıklı ama asla hesapsız değil. Zaten öyle olmuş olsa, aslını inkâr etmek gibi bir şey olurdu. Kadıncağızın her şeyi var ama ne yazık ki titri yok. O da ne yapsın, çağın ötesinde olduğunu vurgulamak için evdeki yeni beyaz telefondan faydalanmış. Kartvizitini şöyle bastırmış.
"Madam Raşel â Nişantaş avec telefon blanche!" Hastalanan Raşel, gitmiş Dr. Hüseyin Dedebaş'a. Akşam Salamon eve geldiğinde sormuş:
— Doktora gittiin?
— Gittim.
— Ne dedi?
— "Supozutvar" bir ilâç verdi. Ama anlamadım ne yapacağımı.
— Para ödedin?
42
_~ Ödedim.
— O hâlde aç telefonu, sor?
— Doktor çok sinirli, kızacak.
— Aç be kuzum telfonul....
— İyi akşamlar doktor bey.. Ben madam Raşel â Nişantaş avec telefon blanche. Bugün geldim size bir "supozutvar" verdiniz,... anlamadım ne yapayım?
— Hanımefendi onu "anal" olarak kullanın.
— Salamon doktor "anal" dedi, ben yine anlamadım.
— Aç telefonu bir daha sor.
— Salamon adam kızacak!
— Parra ödedin be canim, aç telefonu sor be kuzuum.
— İyi akşamlar doktor bey.. Ben madam Raşel â Nişantaş avec telefon blanche. Az önce aradım sizi. İlâç dedim "anal" dediniz, anlamadım ne yapayım?
— Hanımefendi ilacı "rektal" olarak kullanın.
— Salamon, doktor "rektal" dedi hiç anlamadim.
— Raşel. ben parayı sokakta toplamıyorum. Aç doktora telefonu, ne olacaksa öğren be caniim.
— Salamon, adam kızacak, küfür edecek be yavrum...
— İyi akşamlar doktor bey.. Ben madam Raşel â Nişantaş avec telefon blanche. Doktor beyciğim "supozutvar" dediniz anlamadım, "anal" dediniz yine anlamadım "rektal" dediniz hiç anlamadım, ben bu ilâcı ne yapayını?
— Hanımefendi kıçınıza sokun, kıçınıza!
— Salamon, demedim sana doktor küfür edecek!!!

43

PASTACI

Özellikle Büyük Adcının Yahudi sosyetesinde özel bir yeri vardır. Ada vapurunda ekstra para ödeyerek lüks sınıf seyahat etmek ciddi bir ayrıcalık.
Salamon'un parası düzgün bir "Ada Malikânesi" kiralamaya yetmez. Gönlünde de hep sosyete ile birlikte "Adaya gidip, gelmek" yatar. Sonunda Madenin tepesinde perili köşk misali yıkık dökük bir ev kiralar.
Daha ilk yağmurlar, çatı elek gibi şırıl şırıl akar. Rebeka perişan ve mutsuz:
— Salamon dami tamir etsene! Salamon çaresiz ve parasız:
— Ben damcıyım?
Top oynayan çocuklardan bir vole, iner koskoca pencere camı yerlere. Rebeka:
— Salamon cam kırıldı, cami tamir etsene?!! Salamon şaşkın:
— Ben camcıyım?
Evdeki bütün musluklar damlar. "Tıp, tıp, tıp..." Sinir bozucu bir ses. Rebeka:
— Salamon musluklar damlıyor, tamir etsene! Salamon bezgin:
— Ben muslukçuyum???
Yine bir güzel yaz akşamı. Ada vapuru iskeleye yanaşmış, Salamon vapurda topladığı bütün enerjisiyle Maden'e doğru evin yolunu tutar. Eve geldiğinde gözlerine inanamaz. Dam aktarılmış, pencerenin camı tamir edilmiş, her şey bir bambaşka. Evden içeri girince karşısında Rebeka son derece mutlu. Salamon:
— Rebeka, ne oldu kuzum?

44

Rebeka:
— Salamoncuğum, çağırdım adamı, önce aktardı dami, sonra.... Allah seni inandırsın, aksin, akma-sin ne kadar musluk varsa hepsini tamir etti. Döndü bir de kırık cami değiştirdi.
Salamon:
— Para ödediiin? Rebeka:
— Yok be Salamon. Adam dediki: "Ya bana pasta yap. ya da benimle yat "
Salamon:
— Ne yaptın???? Rebeka:
— Ben pastacıyım???

BAŞKA ÜLKELERİN LAZLARI

İşte bu bölümü sevgili Laz dostlarımla bir kez daha gurur duyarak kaleme alıyorum. Çünkü tüm diğer ülkelerin taşlamalarında alay ve aşağılama var, hatta bizim anlayışımıza göre neredeyse terbiyesizlik derecesinde.
Avusturyalı dostlarımın Burgenlandhlarla; Almanların, Ostfriezelerle, Amerikalıların Polaklarla alay ettiklerini biliyordum da, Fransızların Belçikalılarla dalga geçtiklerini yakın bir zamana kadar bilmiyordum. Sevgili Gürkan Eliçin hoş bir örnek ile öğretti bana.

BELÇİKALI DOSTLARIMIZ

Bir otobüs dolusu Fransız turist Anadolu'da büyük bir tura çıkmışlar. Aralarında Belçikalı bir aile. Anne, baba ve bir oğuldan oluşan halim selim bir aile.

45
Yolda Fransızlar başlamışlar Belçikalılara takılmaya, hem de oldukça ağır şakalar ve tahammül edilmez fıkralarla. Adamcağız oğlunun yanında büsbütün ezilmiş, büzülmüş, kızarmış, solmuş ve bir müsait boşluğu değerlendirip, takınabildiği en sempatik tavrı ile mikrofonu rica etmiş. Derhal, deyip vermişler mikrofonu fıkrazede Belçikalıya.
Günlerden bir gün biri Fransız, diğeri Çinli iki çok yakın dost varmış, diye hikâye başlamış. İkisi de birbirlerini çok severlermiş ama, ne Çinli Fransızca, ne de Fransız Çince bilmez, bir türlü gönül rahatlığıyla anlaşamazlar-mış. Karar vermişler birbirlerinin dilini öğrenmeye. Aradan iki ay geçmiş, Çinli, bülbüller gibi Fransızca konuşuyor, ama Fransız'da bir kelime bile Çince yok. Fransız tembelliğin utangaçlığıyla:
— Çince de çok zor bir dil, bir türlü beceremedim, demiş. Çinli hemen itiraz etmiş "L"lerdeki o yumuşak tonlamasıyla:
— Çok ko-l-ay, çok ko-l-ay! Fransız sormuş.
— Söyle bakalım kolaysa, Çince hıyar nasıl denir? Çinli hemen cevap vermiş
— Ta.
— Nasıl yani? demiş Fransız. Çinli:
— Hıyar = Ta
— Peki, demiş Fransız; İki hıyar nasıl denir?
— Ta Ta, demiş Çinli derhal.
— İnanmıyorum?!? demiş Fransız
— Peki üç hıyar da Ta,Ta,Ta mı? Çinli:
— Bak ne çabuk da öğrendin.
46
Fransız bu sefer:
— Peki elli milyon hıyar nasıl denir?
Çinli başlamış Fransız millî marşını mırıldanmaya:
— Ta, ta. ta, ta,ta,ta,taaa, ta,ta!"
İşte hurda en azından "Ta" lan bir nota portresine yerleştirmek isterdim.
Kıssadan hisse: Amacım asla Fransız dostlarımı rencide etmek değil, ama ölçüyü kaçıranlara bir küçük hatırlatmada bulunmak. Bu tarz reaksiyoner bir espri Almancada da var ama ne yazık ki çevirisi pek mümkün değil. Onu da sizlerle tanıştığımız zaman anlatırız.
BİR BURGENLAND BİLMECESİ
Düzgün bir kare. Köşegenlerin tam kesiştiği noktada bir tenis topu var. Birinci köşede "Batman", karşı köşesinde "Superman", ikinci köşede "Akıllı Bur-genlandlı" ve karşı köşesinde "Aptal Burgenlandlı"
Soru: Ortadaki topu almak için mutlaka üç,...iki, ...bir, ...çık! komutu beklenecek. (Kurallara uyulmama hâli, yeniden start verilmesini gerektirir!) Topu kim kapar? Sorunun cevabını lütfen gerekçeli olarak veriniz. Cevap: 8
MARSEL ile MİSEL

Fransa'da belde belediye seçimleri yapılıyor. Meydana bir podyum hazırlanmış, çevresinde tribünler. Aynı gün içinde seçime katılacak partilerin adaylan çıkıp konuşmalarını yapacaklar, belde halkı da kime oy vereceğine karar verecek.
'Tabiî ki, aptal Burgenlandlı.
Çünkü, "Batman", "Superman" ve "Akıllı Burgenlandllı"
bunların tümü masal kahramanlarıdır; Gerçekte yoktur!!!
47
Liberal partinin adayı Marsel kürsüye çıkar ve:
— Sevgili seçmenlerim. Buraya sizden oy istemeye gelmedim. İnanılmaz vaatlerde bulunup aldatılmışlığınızın devamına da asla müsaade etmeyeceğim. Sizden sadece, çocuklarınızın, ailenizin ve kendi geleceğinizi düşünmenizi istiyorum. Beni seçip seçmemeniz önemli değildir. Ben liberal partinin adayıyım. Ama konservatif parti adayı Mişel'i seçmeden önce, lütfen iki defa düşününüz. Bir konservatif adaya metresiyle birlikte yaşamak yakışır mı?
Marsel yaşa, var ol, nur ol benzeri sesler arasında kürsüden iner.
Misel ise tam anlamıyla allak bullak sırasını bekler ve Marsel'e:
— Yahu, Marsel. Seninle beraber doğup büyüdük. Aynı okullara gittik. Benim evli olmadığımı herkez-den önce sen bilirsin. Evli değilim ki metres hayatını olsun???
— Tamam Mişelciğim, tamam.. Onu da şimdi çıkıp sen anlat.19
Bu fıkra neden bu grupta yer aldı dersiniz??
DEDİKODUCU ....
Londra metrosu... Tıpkı sabah seferini yapan Boğaz vapuru gibi... Herkesin yeri belli. Tuhaf şık giyimli "yeni" bir adam başında melon şapka, uzun şemsiyesi ve siyah çantası ayaklarının arasında, gazetesini okur. Karşısında John Smith,., her zamanki yerinde. Adam gazetesini dudaklarına kadar indirir ve Johnuı gözlerinden içeri bakarak:
-— Pezevenk, der ve gazetesini tekrar kaldırır. John son derece rahatsız. Lâfın kaçacak başka deliği bile yok. Adam her şeyi anlına anlına söylemiş. Bütün gün kafası bu garip davranışa takılır. Ertesi gün her şey bir gün öncesinin aynısı. Adam yine hedef şaşırtmadan:
— Pezevenk, der ve gazete yine eski yerine. Johnun ise bütün günü kayıp. Sudan çıkmış balık gibi. Akşam eve gelince karısı da fark eder durumu ve john'tı dinledikten sonra:
— John, seni hiç anlamıyorum. Hiç tanımadığın bir adamın, ne olduğu belirsiz bir lâfından dolayı kendini böyle yiyip bitiremezsin.... Joohn, sevgilim kendine gel, sen kendim bilmiyor musun?
John rahatlar ve nihayet sabaha kadar uyuyabilir. Ertesi gün metroda "Yabancı" yine aynı yerde, her şey aynı. "Yabancı":
Dedikoducu pezevenk!
GURBETÇİLERİMİZ
(Burteçin Zoga)
"'Politika, Yunanca çok-yüzlülük anlamına gelir. Ama, nedense hep çok-}üzsüzlük olarak uygulanmakta.

Yurt dışındaki temsilcilerimiz, ekonomilerimize sağ-la-dıklan katma değerden dolayı övgüler yağdırdığımız, biz biz olmamıza rağmen temsil biçimini içimize sindi-remeyip teşekkürü esirgediğimiz çilekeş yurttaşlarımız. İki farklı kültürü bir arada yaşayan bu insanlar, bu bölümdeki fıkra kahramanlarımız.

ALMAN CEHENNEMİ

Adamcağız, yirmi yılı aşkın bir süre Almanya'da "Gastarbeiter" ve sonunda emekli olmuş. Alman markı ile para kazanıp Türkiye'de yaşamak tabiî ki çok cazip. Memleket hasreti, eş-dost ve dostluk hasreti bir arada, dönmüş gelmiş ülkesine. Geldiğinin haftasına da oluvermiş bizlere göre olağan bir trafik kazasında. Gitmiş öbür tarafa, çıkarmışlar çıkacağı yere, açılmış büyük defter ve bakmışlar ki 'Cehennemlik..."

48

49

— Uzunca yıllar Almanya'da çalıştığınız için sizin i-ki hakkınız var! İsterseniz Alman cehennemine, isterseniz Türk cehennemine gidebilirsiniz.

Adamcağız son alışkanlıklarını tercih ederek önce "'Alman Cehennemi"ne gitmek istemiş. Hemen alıp götürmüşler. Gördüğü manzara gerçekten çok şaşırtıcı. Bu cehennemin daha önce bildiği işittiği ile hiç alâkası yok. Son derece güzel ve düzenli bir yer. Sormuş:

— Ha buranın cehennemlik nesidur? Demişler ki:

— Burada saat tam beşte bir fincan bok gelir ve sen onu yemek mecburiye tindesin!

Bu durum adamcağızın pek içine sinmemiş ve:

— Peni pir de Türk cehennemine götürün.

Melek eskortunda derhâl götürü ver misler "Türk cehennemine". Durum burda da aynı, sadece a-damlar biraz daha kıllı ve bıyıklı. Sormuş:

— Ha buranın cehennemlik nesidur?

— Burada saat beş civarında bir kova bok gelir ve sen onu yemek zorundasın.

Adamcağız kararsız kıvranıp duruyor. Melekler beklemekten sabırsız:

— İşimiz var hadi, çabuk ol! Adam kesin kararını vermiş:

— Pen Türk cehenneminde kaliyrum..

Bu sefer şaşırma sırası meleklerde, sormuşlar:

— Sen deli misin? Neden burda kalıyorsun? Adamcağız cevap vermiş:

— Pak kardeşim, Alman cehennemi dediğinde saat peşte mutlaka bu poku yersin. Ha pizimkinde; ya saati geçirler ya kovayı bulamazlar ya poku yetiştiremezler, geçinip gidersin!!!

50

KAFASI KIZINCA

Temel sekiz senedir Almanya'da "Gastarbeiter". Bir kelime Almanca öğrenememiş. İşin güzel yanı çevresindeki Almanlar bülbül gibi "Lazca" konuşuyor.

Bir gün ustabaşısı Temeli fena hâlde kızdırmış. Temel ustabaşısına:

— Ula, Hans! demiş..... Demiş de Hans ona ne demiş?

— Efendum?

— Bu gece bizim evde bir seks partisi vereceğumü Hans ellerini ovuşturarak:

— Kalabalik, kalabalik???
— Yok.... Sen, karın ve benî
İSİM TASHİHİ
Temel, Trabzon Asliye Hukuk Mahkemesine isim
tashihi için müracaat eder.
Hakim sorar:
— Adın?
— Temel
— Soyadın?
— Çöt!
— Haklısın yavrum. Yeni adın ne olacak?
— Dursin Çööööt!
FIKRALI ÇEŞİTLEMELER
Bu bölümde de sizlere farklı anlatandaki fıkraları örneklemek istedim.

LAZ BAKKAL
Temel ile Ali İksen (Türkçe'de Ali İhsan okunur) memleketten kalkıp İstanbul'a gelmişler. Maksatları bir kasap dükkânı açıp ekonomiye katkıda bulunmak. (Neden balıkçı dükkânı değil, bunu ben de bilmiyorum) Büyük fedakârlıklarla ellerindeki parayla güzelce bir dükkân tutmuşlar, dekore ettirmişler ve Ali İksen demiş ki Temel'e:
— La Temel, müşteri gibi dolan da gel, antrenman edelim. Pazartesiye tükkani açacağuz.
Temel çıkmış dışarı, müşteri gibi dolanmış, Ali İksen bu arada sıkıntıdan patlıyor, derken girmiş kapıdan içeri:
— Hayirli olsun yeni tükkaninuz, pen sizden altı şişe bira, pir de ekmek isteyrum.
Ali İksen kudurmuş:
— La get, sen manyak misun, piz purda kasap tükkani açtık, pakkal teğul. Geç tezgahin arkasına, pen keleceğum şimdi. Antrenman edeceğuz! Çıkmış ve çıktığı gibi de girmiş dükkandan içeri.
— Hayirli olsun yeni kasap tükkaninuz. Pen sizden yarim kilo kuşpaşı et, yarim kilo da köftelik kiyma rica eteyrum. Temel cevap vermiş:
— Poş şişeleri getirdin mu?
[Çınar Şahenk]
HUMPHREY BOGART
Bu fıkranın bir diğer çeşitlemesi ise şöyle:
Birbirinden akıllı, yakışıklı, görgülü, başarılı iki genç laz iş adamı. (Fıkra işte böyle başlar.) Amerika'da iş gezisindeler. Beşinci caddede olağan dışı bir süitte kalıyorlar. Bir ara sormuşlar:
— Ha puranın en iyi lokantası nereyedur?

Hemen rezervasyon yapılmış ve gitmişler Öğle yemeğine. Sofra düzeni mükemmel, yemekler ve ortam harika, dahası sofra adabı olağanüstü. Karşılıklı yemek yiyorlar ama, Temel'in gözü hep arka masada. Bir ara Temel demişki Ali İksen'e:
— La, Ali İksen arkadaki herif Humphrey Bogart'tır.
Ali İksen hiç başını kaldırmadan yemeğine devam edip:
¦— Humphrey Bogart öldü, öldü! demiş.
Temel'in gözü yine arka masaya takılı kısa bir süre sonra şaşkınlıkla Ali İksen'in kolunu sarsıp:
— "La, herif kmııldayy!
İKİ İLE İKİ
Yurt dışına burslu öğrenci gönderilecek. Ankara'da sınav kurulu hazır. On elemeler yapılmış ve finale kalan son dört öğrenci. Tüm öğrencilerin sorusu aynıdır. "İki ile iki kaç eder?"
Birinci öğrenci:
— Dört eder efendim! der, sınav başkanı kendisine teşekkür eder ve dışarı çıkar.
İkinci öğrenci, önce bir kalem kâğıt rica eder ve
— Yanıt veriyorum: Çarparsanız 4 Bölerseniz 1 Çıkartırsanız 0 Toplarsanız yine 4 efendim, der ve ona da teşekkür edilir ve sınav odasından ayrılır.
Üçüncü öğrencide de tüm olaylar aynı şekilde gelişir bir tek farkla. O, kalem kâğıt yerine, masada duran hesap makinasını kullanır.
53
Dördüncü öğrenci kendinden emin bir ifadeyle, öğretmenlerin gözünden içeri bakarak ve hiçbir aygıt kullanmadan şu cevabı verir:
Çarparsanız
Bölerseniz
Çıkartırsanız O
Toplarsanız yine 4
Yan yana yazarsanız 22 eder efendim. Soru şu: Bu adaylardan hangisi sınavı kazandı?
Cevap: 2Ü
MUHASEBE MÜDÜRÜ
Düzen aynı düzen. Bu sefer öğretmenler yerine patron ve danışmanları var. Soru yine aynı, hatta cevaplar bile benzer. Ancak adaylardan biri oturuş biçiminden, soru soruş tarzından, hele hele danışmanların yaklaşımından patronun kim olduğunu hemen anlar ve yanıt vermek için yaklaşır ve kulağına:
— Kaç etmesini isterdiniz efendim diye sorar....
UZAK YOL SEKRETERİ
Patronun sekreteri uzun dış ülke gezisine katılamaz. Acilen bir "Uzak Yol Sekreteri2ı"nin bulunması gereklidir. Patron ve etrafında danışmanları, dört a-daya da bildiğiniz soruları sorarlar ve bildiğiniz cevaplan alırlar. Patron danışmanlarına:
— Ne dersiniz hangisini alayım?
2"Cevap: Müsteşarın yeğeni

21 Uzak yol sekterlerinin, yakın yol sekreterleri ile hiçbir alakası yoktur. Ncv-i Halısına mahsus sanal bir meslek dalıdır.
54
Hepsi ağız birliği etmişçesine:
— Valla beyfendi.. Eğer birincisini alırsanız, yandınız. Hızlı olmasına hızlı ama yanlış yapmaya o kadar açık ki... Eğer ikincisini alırsanız da bu sefer kızın elinden iş çıkmasını beklemekten ölürsünüz. Üçüncüsü ise mazallah, tam işler iyi gidiyor derken bir büyük yanlış, tüm şirketi götürür. Efendim, bu tür insanlarda mertebe kavramı yoktur, sorun yaratır. Dördüncüsüne gelince;... Aman bey-fendiciğim, ayağınızı denk alınız. Bu kız iki yıla kalmaz oturduğunuz koltuğu bile altınızdan götürür vallahi.
— Peki ben kimi seçeceğim simdi?
— Beyfendiciğim, biz sizin damşmanlannızız. Bizden söylemesi, karar sizindir efendim.
— İyi o hâlde üçüncüsünü aldım.
— Peki beyfendiciğim. neden üçüncü?
— Çünkü onun bacakları daha düzgün....
GERDEK SONRASI
Temel, düğün dernek evlendikten tam üç gün sonra gözü gibi sevdiği Fadime'sini iki kaşının ortasından vurur, öldürür. Derhâl teslim olur ve ilk mahkeme günü hâkim sorar:
— Karını niye öldürdün?.
— Hâkim bey karım kız çıkmadı.
— Oğlum peki niye ilk gün değil de üçüncü gün vurdun karını?
— Hâkim bey ilk gün karım kız idu.
55
BENİM KARADENİZLİLERİM
Tıikçemizde yer alan Laz fıkraları aslında tüm. Karadeniz insanını içerir. Laz sözcüğü bir etnik ayırım i-çin değil, kolay ifade edilebildiği için tercih edilmiştir. Benim yaşamımda da Karadeniz'in çok ama çok özel bir yeri vardır. Hatta fıkraya başlamadan önce mutlaka sorarım:
—- Benden başka Laz var mı? Bazen çıkar ve:
— Sen nerelisun? diye sorarlar. Benim cevabım da:
— Ordu'luyum. Olur hep. Sonra devam ederler.
— Neresinden?
— İçinden.
— İçinden neresinden?
56
— Saray mahallesinden, İlkokulun karşısı.
— Kimlerdensun?
— işındağ'lordan.
Sohbetti-sorgulama kısa bir süre durur. Çünkü "Işın-dağ" soyadlı Karadenizli bir aile yoktur. Derken merak devam ettirir.

— Annen Orduli midur?
— Hayır.
— Baban Orduli midur?
— Hayır.
— Sen Ordu'da mı doğdun?
— Hayır.
— La uşsağum sen ne piçim Ordulisin, da!
— Bak aslanım benim babam 1945-50 yılları arasında Ordu Devlet Hastahanesi'nde Başhekimlik yapmış. Benim doğumuma kısa bir süre kala annem istanbul'a gelmiş ve ben de İtalyan Hastahanesi'nde doğmuşum.
—Senden Karatenizin olmaz.
— Bak aslanım insanın nerede doğduğu mu önemli, yoksa nerede olduğu mu? deyince akar sular durur. İşte ben de böyle Ordu'da olma İstanbul'da doğma özbeöz bir Karadenizliyim.
Geçen yıllar beni Karadeniz insanına ayrıca bağladı. Yakın aile dostlarımız, Furtunlar, Haznedarlar, Tiraliler (Alfabetik sırayla dizilmiştir) babamın bu ailelerde neredeyse değişmez nikâh şahidi oluşu, çocukluğumda biri Giresun Kullakkaya yaylasında, diğeri şimdiki adıyla Gülyalı (adını Gülfem Hazne-dardan almıştır) Abbulhayır'da geçirdiğim iki olağa-

nüstü yaz. Zühre ve onun deniz bakışlı gözleri olağan dışı anılardır benim içimde. Daha sonra Lokman'la (Kondakçı) tanışmam, beraber inanılmaz büyük işler yapmamız ve onun dehası yaşamımda beni ciddi etkileyen dönemlerdir.
Karadeniz insanı her şeyden önce kendisiyle dalga geçebilecek üstünlüktedir. Bunların kanıtı da aşağıda:
RÖPORTAJ
Günlerden bir gün, yüksek tirajlı bir sosyete dergisi, hayli hoş, genç ve akıllı bir muhabirini, inşaat sektörünün devlerinden bir Karadenizli müteahhit ile söyleşiye gönderir. Sapsarı at kuyruklu saçı, dasdaracık blue-jean pantalonu, siyah ince çerçeveli gözlükleri, sorduğu soruya göre ısırdığı kalemiyle tam bir aday iş kadını. Röportaj fevkalâde başarıyla ilerlemektedir, Sorulan sorular büyük bir içtenlikle cevaplanmakta, elde e-dilen başarıların hiçbirinin tesadüf olmadığı apaçık ortaya çıkmaktadır. Dünden bugüne, bugünden yarma son derece keyifli bir sohbet kâğıda dökülmektedir. Genç kızımız saygılı bir ses tonuyla ve en reddedilmez tavrıyla:
—..... Bey size özel bir şey sorabilir miyim?
— Sor bacım, sor !!?
— .... Ne tür seksi tercih ediyorsunuz? Cevap hemen gelir:
— Grup seksi tercih edeyrum Kızcağız şaşkın:
— Nedeen?!!
— Valla kaytarması kolay oliy...!!

Sohbet yine eski rotasında bir süre devam ettikten sonra kız yine sorar:
— Başınızdan geçen en ilginç şey nedir? Kısa bir düşünce arası ...bey cevap verir:

— Anaminkiii...
[Gülsüm Ertan]

KARADENİZLİNİN SÜVARİSİ

Karadeniz sözcüğü zaten denizle ilgili her şeyi çağrıştırıyor. Ben çocukken geminin süvarisi lâfını ilk duyduğumda, gemide atla dolaşan bir adam zannederdim. Bu hikâyenin denizle filân hiç alâkası yok. Olay Konya ovasında geçiyor. Hoş bir köy şöleni, tipik Orta Anadolu yemekleri ve geleneksel cirit oyunu. Bizimkine sorarlar:
— At binmesini bilir misin?
Mahcup bir edayla, sanki bilmemek ayıpmış gibi:
— Pilirim..
Getirmişler güzel bir kısrağı çekmişler Temel'in önüne. Temel de bir tarafından binmiş, öbür tarafından inmiş. Gururla:
— Ha punu pitirdum, ötekini getirun!

KARADENİZLİNİN EFESİ

Temel bu sefer Ege'de. Düğün dernek dorukta. Sormuşlar Temel'e:
— Zeybek oynamayı bilir misin? Temel bu sefer tedbirli.
— Pilmeyrum... demiş.
Başlamışlar efeler Harmandalı'na. Önce sol diz yerde; Haydaaaa!... derken sıra sağ dizde....
59
Temel dayanamamış:
— Ha pu kadar tüşündükten sonra hamininem pile
oynardı!

TERBİYENİN FRENKÇESİ

Genel geçerli kuralların başında "ayıp" şeylerin başına "k" harfi koymak değil, onların frenkçelerini söylemek gelir. Ben de bu modaya uyabilmek için ehlinden [Melis Marlalı] Jransızca dersleri alıyorum.
Temel orman korucusu. Ormana giriş yerlerinden biri de piknik alanının önündeki masif koca kütük bariyer. Akşam vakti herkesler gitmiş. Temel henüz bariyeri indirmemiş. Alaca karanlık, arabanın biri tam yol giriyor içeri ve sağdaki yoldan kayboluyor. Temel oldukça kızgın ve otoritesinin sarsılmışlığı i-çinde önce ana kapıyı kapatır ve düşer arabanın peşine. Az gider, uz gider ve sonunda yakalar arabayı. Meğerse, gelen adam ormana tecavüz için değil, yanındaki hanımı "sevmek" için koşturmuş Te-mel'i taa ormanın dibine kadar. Temel tüm "manzarayı" sonuna kadar izledikten sonra, çalmış düdüğü, çekmiş silâhı kıskıvrak yakalayıvermiş "coit" halindeki kaçkınları. Derhâl karakol, suçüstü ve mahkeme ve tabiî ki en önemli şahit Temel.
Hâkim:
— Anlat ! Demiş babacan bir tavırla Temel:
— Hacim bey adam kariyi yatirmiş çimenlerin üstüne, kaldırmış eteğini, almış eline siçini..
Hâkim:
— Evlâdım ona "penis" de!

60
Temel:
— Hacim bey adam kariyi yatirmiş çimenlerin üstüne, kaldırmış eteğim, almış eline penisum, indirmiş donini tam koyacak ami....
Hâkim:
— Evlâdım ona "vajina" de! Temel:
— Haçım bey adam kariyi yatirmiş çimenlerin üstüne, kaldırmış eteğini, almış eline penisuni. indirmiş donini tam koyacak ami....
Hâkim:
— Evlâdım ona "vajina" de! Temel:
— Hacim bey.... Adam kariyi yatirmiş çimenlerin üstüne.... Eteğini kaldırmış...., Almış eline penisuni....., indirmiş donini tam koyacak.....Hacim bey afedersun amin soyadi neydu?
NASIL MANTIK AMA...
Pırıl pırıl bir ekim günü, deniz turkuaz bir renkte cam gibi berrak. Sahilde yürüyen yabancının canı denize girmek ister, ama mayosu yok. Sağına, soluna bakar, görünürde kimsecikler yok. Çıkartır elbiselerini girer suya, yüzer de yüzer balıklar gibi. Çıktığında elbiselerinin hayli uzakta kaldığını fark eder. Tam elbiselerine doğru gidecektir ki karşıdan iki adam gelir. Biri köyün muhtarı, diğeri de yardımcısı. Adam bunları görünce, kapatır ellerini "mahrem" yerine, sıkıla büzüle elbiselerine doğru yürümeye devam eder. Yaklaştıklarında muhtar buyurgan bir ifade ile azarlar:
— La, kapatacaksan yüzünü kapa, onu purda tanıyan yok!
61
BOND... JAMES BOND
Bond Türkiye'yi çok merak eder. Özellikle Karadeniz yöresi, anlatılanlara göre, şimdiye kadar yaşadığı tüm maceralarından bin kere daha ilginç.
Cobra ötesi helikopter ile Bulancak üzerinde uçarken, aşağıya düşey iniş yapar. Her zamanki gibi pırıl ve de şık.. Yolda gördüğü ilk adama dostça yaklaşır:
— Benim adım Bond... James Bond.
Adam şaşkın ama sıcak kanlı, o da elini uzatır:
— Benimki de Tafa... Mustafa.
Tokalaşırlar, dostluk başlar. Bond cebinden bir "PALL-MALL" paketi çıkartır ve Tafa'ya ikram eder. Tafa:
— Sağ ol uşaum, biz "Samsun-Mamsun" içiiruz.
BULAŞIKÇI
Temel bir lokantanın önünden geçerken "Bulaşıkçı Aranıyor" ilânını görmüş. Hemen içeri girip patrona:
— Ha pen purada pulaşikçiluk yapapilirum, demiş. Patron sormuş:
— Kaç dil biliyorsun?
Temel hiç duraksamadan cevap vermiş:
— On tört
Önce biraz şaşıran patron sonra sinirlenmiş ve:
— Sen benimle alay mı ediyorsun? Temel:

— Valla önce sen paşlattun...
[Nadire Özaras]
62
BİZ BİR ŞEY DEMEYİZ
Temel İngiltere'de, pek de güzel bir sevgilisi var. Kızcağız Temel için deli oluyor. Beraber geziyorlar, görülecek ne kadar yer varsa, hepsine gidiyorlar.
Kızcağız her fırsatta da Temel'e İngilizce öğretmeye çalışıyor. Eeee... müşterek hayat ne de olsa, kolay
mı?
Günlerden bir gün, orman gezintisinde, ağaçların önünden geçerken:
— Biz bunlara "tree" deriz. Siz ne dersiniz?
— Biz öylesine geçer gideriz, bi şey demeyiz.
DAVRANIŞ BİLİMLERİNDEN ÖNCE TEMEL VARDI
Karadeniz kadını ce/aftdrdır, çalışkandır, hele yaşh-lık dönemlerinde evin temel direğidir. Ama yaşlanana kadar ufak tefek kazalar atlatır tabiî.
63
Temel Fadimesine kavuşmuş nikâhı da düğünü de daha yeni yapmışlar (Karadeniz'de nikahlandılar ama daha evlenmediler, diye bir kavram farklılaştırması vardır. Diğer yörelerdeki bu nüans farkı nasıldır bilemem) Temel evde tembellik ediyor, Fadime de çay bahçesinde yaprak topluyor. Temel'in içinde bir hasretlik bir hasretlik, tutuyor bahçenin yolunu. Yamaç dikmiş, yar derinmiş hiç umuru değil. Varıyor karısının yanma, ayırıyor onu çay toplayanlardan geçiyorlar çay kenarına, gerisi bizi hiç ilgilendirmiyor. Bu durum bazen öğleden Önce, bazen öğleden sonra, bazen de muhtelif zamanlarda devam edegeliyor.
Günlerden bir gün Temel'in arkadaşı geliyor ve bütün bu olanlara inanamıyor, hatta gururuna bile dokunuyor "Ne, karinun ayağuna sen nasil kiter-sunü! Çekeceğun tapançayı, pasacağun tetiğe, o keleçek senin ayağuna" Temel biraz mahcup biraz ezik günler geçip gidiyor. Aradan epey bir zaman geçip de tekrar karşılaştıklarında arkadaşı soruyor "Nasilsun Temelim, Fadime nasildur?" Temel dertli "Sorma uşşağum, orospi ettuk kariyu, av mevsimi geldu, kari orospi oldu"
ÇAMLIHEMŞİN
Bilmem içinizde hiç Çamlıhemşin'e giden var mı? İnanılmaz gi'ızel bir yer. Yöre mimarîsinde yayla evleri olağanüstü bir güzellik. Dimdik yamaçlara oturtulan evlerin altı kot farkından faydalanarak ahır olarak kullanılmakta, böylelikle hem hayvanlara kapalı bir yer sağlanmakta, hem de oturulan bölümün tabanı, nemden korunup sıcak tutulmakta. Ahırın önünde çitlerle çevrili ağıl Yazın yaylaya çıkanlar "mallarını" "camış, keçi,...." buralarda korurlar.
64
Fadime ile Temel yatmışlar sıcacık yataklarına,
tam uyuyacaklar, Fadime Temel'i dürtmüş:
— La, Temel, Temel kalk, kalk! Temel kalkmış, pencereden bakmış, inanılmaz güzel bir manzara. Mehtap yeni doğmuş, çamların siluetleri görünüyor, teke ağılın uç kenarında ve iş başında. "Ha kalkmiş iken" deyip oluvermişler Fadimeyle beraber.

Gerisi bizi hiç ilgilendirmiyor. Aradan bir vakit daha geçtikten sonra Fadime yine Temel'i dürtmüş:
— La, Temel, Temel kalk, kalk!
Temel kalkmış, yine pencereden bakmış, manzara daha da bi güzel. Mehtap yükselmiş, çamlar masalsı bir görünümde, teke ağılın uç kenarında ve yine iş başında. "Ha kalkmiş iken" deyip yine Fadimeyle beraber oluvermişler. Gerisi bizi hiç ilgilendirmiyor. Aradan bir vakit daha geçtikten sonra Fadime yine Temel'i dürtmüş:
— La, Temel kalk, kalk! deyince Temel homurdanıp dönmüş arkasını Fadimeye. Fadime ısrarlı:
— La, Temel, Temel, kalk" Temel zorla kaldırmış kendini, yine pencereden bakmış ve her şey olağanüstü çamlar, mehtap her şey harika, teke yine a-ğılm uç kenarında ve yine görevi başında. Girmiş yatağa yatmış. Fadime cilveli:
— Temeel, Temelcuğuum! Temel dönmüş Fadimeye:
— La pak pakiyim o teke hep ayni keçiyi mi ediy??"

USUL, MUSUL, GUSUL

Temel yorgun, argın, biraz da canı sıkkın eve geldiğinde Fadime'ye:
— Ha sobanın üstüne bir çaydanlık su koyuver, olmazsa çay demleriz, demiş.
65

AMERİKA

Bizim Karadenizliler canlı insanlardır, durdukları yerde duramazlar. Günlerden bir gün aralarında "niza"22 çıkmış, ayrılmışlar ikiye. Bir grup memlekette kalmış, diğerleri ise binmişler takalarına, İstanbul boğazı, Çanakkale, Cebeli Tarık derken doğru "Batı Hint Adalarına. Yolculuk zahmetli, günler günü yer deniz, gök bildiğiniz gök. Yavaş yavaş, bıkkınlık umutsuzluk baş göstermeye başlamış "taka" da. Kaptan demiş ki:
— Ha, ayağunu ilk karaya basana on dönüm arazi de pendendur.
Bu lâf biraz daha güçlendirmiş bizim uşakları ve mutlu başlangıç kara gözükmüş. Kim ayağım ilk karaya basacak, basmayacak derken, Atlantik'in doğu kıyısında kuruvermişler "Bastın"23 eyaletini.
Herkes mutlu mesut, bütün alışkanlıklar aynen devam ediyor, yedikleri yemekler bile aynı. Başlamışlar mısır ekmeye, karalahana biçmeye, keyiflerine diyecek yok. Gelgelelim bir kız meselesi yüzünden yine "niza" çıkıvermiş aralarında. Bir grup kuzeye, diğer grup güneye taşınmışlar ve kuruvermişler, "Kuzey Karalahana" ile "Güney Karalahanayı" Kahve kültürleri ve iddiacılıklarım24 da hiç bırakmamışlar. Orada da her şey aynen devam edegel-miş ta bugüne kadar.
Kurmuşlar kendi şehirlerim kurmasına da, ama akılları hep başka diyarlarda uzak ülkelerde. Birkaç tanesi çıkmış yola, az gitmişler, uz gitmişler,
"Kavga, anlaşmazlık anlamında yöresel teknik terim.
:3Dilin evrimi sonucu daha ilerki yıllarda "Boston" olarak yazılacak, fakat okunuş biçimi hiç değişmeyecektir.

:jRivayet o ki, '"Kaz uçar da Lâz uçmaz mi" diye girdikleri bir iddia o kadar yayılmış, o kadar yayılmış ki, kahvehaneler ve kumarhaneler bölgesine de "Lâz ve Kaz" ismi verilmiştir.

dere tepe düz gitmişler, varmışlar daha kuzeydeki
illere.
Buraya sonradan gelme beyaz adamlar ile orda doğma kırmızı adamlar arasında bir garip "niza" varmış bu illerde, hem de kanlı bıçaklı. İki tane Kırmızıderili tüyü getirene o yöre parası iki tane dolar. Sorup iyice öğrenmişler, dört tane tüy getirene de dört tane dolar. Önce akıl sır erdirememişler bu işe ama, cazip gelmiş paranın sıcak yüzü. Bellerinde Sürmene bıçaklar, dalmışlar ormandan içeri. Çok geçmeden çalılıkların arasında seyirten iki tane tüy. Ali İksen, Temel'e göz etmiş, Temel Ali İk-sen'e el, çullanmışlar kırmızı derili üryan adamın üstüne, kesivermişler tepesindeki iki tane tüyü. Döndüklerinde tüyleri vermiş dolarları almışlar, şeytana da ruhlarını satmışlar... Gel zaman, git zaman Ali İksen'in pek hoşuna gitmemiş bu iş.
— La Temel pu işin perakentesinde fazla yorulay-ruz. Gel istersen toptaninu edelum.
Almışlar gerekli bütün kamp malzemelerini, dosdoğru dağlara. Gündüzleri tüy toplayıp, geceleri kamp ateşi etrafında kemence çalıp "memleçet" hasreti çekiyorlarmış.
Bu arada Kırmızı derili adamlarda da bir huzursuzluk, bir sinir bozukluğu deme gitsin. Önce "Birleşik Kabileleri" kurmaya çalışmışlar ama olmamış, ama sonuçta, kafalarındaki tüylere musallat olan koca burunlu, bitişik gözlü bu garip yaratıklara karşı ortak tavır koyabilecekleri bir "Kabileci Cephe" kurmayı başarmışlar. Cephe kararlarım da "Tam-Tam" lar ile tüm yöreye duyurmuşlar.
Yine yorgun bir günün, hoş bir gecesinden sonra yatmış bizim iki ahbap çavuş küllenen kamp ateşinin yanına. Sabah güneş doğalı yarım mızrak boyu olmuş olmamış açmış Temel gözlerini. Etraflarında bir dolu kırmızı derili, en süslü kıyafetleri, kafalarında en boyalı tüyleri dönbaba dönelim, fır fır dö-

nüyorlar. Sevinçle uyandırmış Ali İksen'i:
— La, Ali İksen kalk, kalk... Zengin oldik, zen-
an...'
RNA DNA
Özellikle doğu Karadeniz insanını tarif ederken; uzun bir sırt, belirgin bir alın, perde gibi bir burun, burna çok yakın masmavi iki göz, kısa bacaklar, diye anlatırlar. Tıpkı Temel gibi.
Günlerden bir gün Temel'in bir oğlu olmuş. Bebek harika bir delikanlı. Son derece proporsyonal bir vücut yapısı, kömür gibi gözler, hokka gibi bir burun... Temel gururlu ve sevinçli. Aradan bir iki yıl geçtikten sonra Fadime'ye:
— La, pu çocuk kime benziy!
Fadime cevap vermiş:
— Sen tammavsun!
MÜLKİYET HAKKI

Sevgili Oktay (Barlass) ağabeyimin aktardığı bir fıkra vardır. O da çok güzel. Bence kıyaslanmaz güzeli ise bir anı:
Oktay ağabeyim bize damat geldi sayılır. Sevgili Füsun, "Bayan Prensip" çok daha önceden bizim göz bebeğimiz, babamın "Sevgili kızıydı". Oktay ağabey o kadar sıcak giriverdi ki aramıza, her aklımın yetmediği işte, her çözemediğim sorunumda ona koşuyorum.
"Prof. Dr. Demir TİRYAKİ dostuma sordum. "Girişimcilik ruhu kalıtımsal mıdır?" diye. O da: "Evet, olabilir!" dedi.
Bir gün, içim karanlık, ıjkun "U" su bile gözükmüyor, başladık Oktay ağabeyimle dertleşmeye, bulutlar teker teker, kalktı. Ortalık aydınlandı, içimde bir huzur, sordum:
—- Ağabey sana nasıl teşekkür edebilirim?
— Kolay, Halukcuğum... Sen de senden sonra gelene yap!
Önemli bir Giresunlu ailenin oğlu İstanbul'da okuyor. Bir de sevgilisi var Mimar Sinan'lı. Pek de yakışıyorlar birbirlerine. Oğlan tam bir bey oğlu, kız biraz fettanca. Sevgilisini ailesine tanıştırmak ve de biraz bağ, bahçe göstermek için gidiyorlar Giresun'a. Tanışma faslı tamam ama ana kraliçe henüz fikrini söylemiş değil. Çıkıyorlar fındıklıklara doğru.
Oğlan diyor ki:
— Ha buradan tepeye kadar bütün fmdıklıklar bizimdir. Bir dalını kıranın koydum.., veya oylum, oylum oydum..., diyor bey oğlu ağzıyla. Kız hemen bir dalı yakalayıp çıt diye kınveriyor oracıkta. Oğlan sözünün eri gerisi yine bizi ilgilendirmiyor, çıkıyorlar tepenin üstüne.
—Ha buradan açağısı gördüğün dereye kadar bütün fındıklıklar bizimdir. Bir dalını kıranı....
Kız yine elinde kırık bir dal ve sözünü tutan aslanım. Geliyorlar şınl şınl akan dereye. Küçücük masalsı bir köprü var üstünde, geçiyorlar karşıya. Fındık bahçeleri alabildiğine uzanıyor, taa ufka kadar.
Kızın elinde yine taze kırılmış bir dal. Aslanımdan gelen son cevap:
— Ha buradan ötesi vakıf arazisidir, ben karışmay-
rum.
69
LEZBİYEN
İnanılmaz çapkın bir adam. Acaip bir karizması var. Bakışlar, tarz, tavır, çekicilik, espri, her şey dört dörtlük. Bir gece ünlü barlardan birinde, son derece güzel bir kadına rastlar. Kendi usulü bir iki sondaj, fakat kadın hiç oralı değil. İkinci acil durum yatırımları... Hayır, hayır, tamamen imkânsız, kadın hiç pas vermiyor. Kaçan balık misali büsbütün dertlenir bizimki. Dayanamaz:
— Hammefendiciğim, bu güne kadar isteyip de karşılık alamadığım hiçbir kadın olmadı. Neyim eksik, neden ilginizi hiç çekemedim.
— Aman beyfendi, kafiyen üzerinize almayın. Ben "Lezbiyenim".
— Affedersiniz, anlamadım....
— Yani, ben kadınlardan hoşlanıyorum...

— La, o halde ben de lezbiyenim, da..
Bu fıkrayı anlatırken, aklıma hep Lokman'ın geçmişi, Sidar'in geleceği gelir, her nedense...

DÖNMEYİZ

İki Karadenizli çapkın, yoldan enine boyuna, kalın sesli Mani'nin tabiriyle "Vardakosta" iki "kadın" alırlar. Pazarlık ve şartlar herşey OK. Kadınlar her ihtimale karşı:
— Ama biz dönmeyiz...! deyince, bizimkiler:
— Olsun bacım, bizde kalirsinuz...

DENİZALTI

Benim Karadenizlilerimin inanılmaz bir ifade kabiliyeti vardır. Özellikle dalış eğitiminde alçak basınç,
70
yüksek basınç, basınç farkı gibi bazı fizik kuralları anlatmakta en veciz desteği bana yine Temel ile Ali İksen veriyorlar.
Temel'e göre Ali İksen'den daha denizcisi, daha yüzücüsü, daha edicisi yok. Ali İksen'i öz ağabeyi kadar çok seviyor ve ona hayran. Vakit gelmiş Ali İk-sen'in askerlik zamanı. Kalkmış gitmiş şubeye. Komutanın da pek keyifli bir günü. Canı biraz takılmak istemiş:
— Ne olmak İstiyorsun? diye sormuş Ali İksen'e. Cevap:
— Paşa olmak isteyrum. Komutan şaşkın:
— Oğlum sen deli misin? Ali İksen:
— Şart midur? Komutan:
— Evlâdım ben sana denizci mi, karacı mı, havacı mı olmak istediğini sordum.
Ali İksen:
— Haa, denizci olmak isteyrum! Komutan:
— Yüzme biliyor musun? Ali İksen:
— Geminiz yok midur?
Eski hikâye, lâfı uzatmayalım, olmuş Ali İksen denizci. Aradan aylar geçmiş, yemin töreni vesaire nihayet gelmiş Ali İksen Ulusoy'un 48 kişilik burunlu Vabis'i ile köyüne. Haber hemen duyulmuş toplan-
71
iniş köy ahalisi Ali İksen'in etrafına.
Başta tabiî ki Temel. Gözlerine inanamamış, karşısında bembeyaz elbiseler içinde, vizörsüz kepiyle A-li İksen.
— Uyy Ali İksen, havaya miydun, denize miydun, karaya miydun, ne ettin oni?" (Bu bölüm hızlı okunmalı)
Vakur bir sesle cevap vermiş Ali İksen:
— Denizciyduk, denizeyduk.
— Ne edeydunuz denizlerde? demiş Temel.
— Denizaltıciyduk, dalaydık denizlerin dibine Temel şaşkın:
— La, nasıl dalaydunuz denizin dibine???
— Açayduk kapaklan, su alayduk tekneye, dalay-duk denizlerin dibine.

— La, nasıl çıkaydunuz denizlerin dibinden???"
— Açayduk kapakları, hava basayduk, atayduk sulan dışan, çıkayduk denizlerin üstüne.
— La, Ali İksen??!! demiş Temel iyiden iyiye şaşkın.
— Hava basarken hiç içeri su kaçmay miydu? Hatta biraz aşağılar bir ifade ile Ali İksen:
— Denizin içinde osuraysun da, çötüne su kaçay mi?
SİZİN ORDA ONA.....
Pek sevdiğim fıkralardan Karadeniz fıkralarından
biri de şöyle:
72
Trabzon bir değil, "birçok" dönemin kültür merkezi. Meşhur Sümelâ Manastırı ve o dönemin kültürü, hem turizm, hem de yöre halkı açısından son derece önemli.
Tüm doğu Karadeniz'de olduğu gibi oldukça dar bir kıyı şeridi ve kıvrılarak giden sahil yolu. yörenin belirgin özelliklerinden. Yol kenarında köşebent ve ince profillerden yapılma bir reklâm panosu, üzerinde bir kamyon reklâmı. Panonun gölgesine "çökmüş" tipik bir Karadenizli. Ayaklan yerde, dizleri hafifçe ayrık, poposu yere değdi, değecek, kafasında bir kasket, güneşe göre hafif yan dönmüş, perde gibi bir burun, işaret ve başparmağıyla tuttuğu kendi yaptığı ahşap ağızlık, sigara içiyor. Alıcı kuşlar gibi kendi kıpırdamadan çevreyi gözlüyor.
Kızlı erkekli bir grup bisikletleriyle geçip gidiyorlar. Arkada, daha geride bir kızcağız, beyaz bir poplin etek giymiş, hayli yorgun ve terli öndeki gruba yetişmeye çalışıyor. Gücü de pek yok, yine de basıyor pedallara. Tam dönemeci geçerken düşüyor ve her tarafı açılıveriyor. Yan yatmış yerde, ayaklar kısmen havada, ötesi berisi ortalıkta, birden reklâm panosunun altındaki adamı fark ediyor. Birbirine yakın iki derin mavi göz, dosdoğru orasına bakıyor. Kız bir çırpıda toparlanıp kalkıyor ayağa, mahcubiyetini de örtmek istercesine:
— Nasıl buldunuz refleksimi? diyor Bizimkinden son derece otantik bir cevap
— Ha sizin orda ona "Refleks" mi diyorlar?
Bu fıkranın en sevdiğim yanı, "Refleks" sözcüğünün değiştire değiştire, her ortamda uygulanabilmesi.
73
SOKRATES [I]26
Temel Karadenizli olmayan bir gruba anlatıyor.
— Lâzlar kendi içinde üç gruba ayrılır!
— Sayı saymasını pilenler ve pilmeyenler!"
SOKRATES [2]
Ünlü filozofa sormuşlar:
— Kadınların eli neden öpülür?
— Eeee... Bir yerden başlamak lazım!!!
[Yasemin Toraman]
SOKRATES [3]
Ne demiş ünlü filozof:

— Çok seviş, az nişanlan, hiç evlenme.27
HİÇ YAMYAM FIKRASI DİNLEDİNİZ Mİ?
Yok, yok.. Size aktarmak istediğim fıkra, öyle Afrika ruleti filân tarzında değil... Babası oğluyla birlikte savanların arasında dolaşırken, birdenbire safariye çıkmış İsveçli bir turist kıza rastlıyorlar. Altın rengi, omuz hizasında atkuyruğu yapılmış saçları, kolonial şapkanın altından görülüyor. Masmavi gözler. Uçuk mavi bir bluz, önden, tam göğüs altından düğümlenmiş. İki göğsünün ortasına kadar sarkan zarif bir altın zincir ve ucunda miniskül bir haç. Dasdaracık krem rengi dört cepli bir şort. Düzgün bir cilt ve kemer ile aynı
:()EN BİLGE KİŞİ BİLMEDEN BİLENDİR
Benim bildiğim lek şey karımın benden daha çok şey bildiğidir.. 27Fıkra canım, fıkra....işte.

renkte diz altına kadar gelen bağcıklı çizmeler. Yamyam çocuğun ağzı açık... hayretle, babasına:
— Babaaa,.... Bu kadım eve götürüp yiyelim mi? Ani ve kesin bir cevap:
— Olmaz oğlum!!!
— Niye baba???!!
— Bunu eve götürelim, anneni yiyelim!!!
İYİ HABER, KÖTÜ HABER
Hani, bir iyi haberim var, bir de kötü diye başlayan fıkralar var ya, işte bunlar da onlardan.
LORDUN OĞLU
Sayın Lord, oğlunu, eğitiminin mükemmel olabilmesi için, İsviçre'de çok özel bir okula göndermiş. Haziranın daha ilk haftası, okul müdürü taa İsviçre'den dosdoğru Londra'ya Lordun yanına gelmiş. Lord, müdürü ufak bir nezaket bekletmesinden sonra, kütüphanede karşılamış.
— Buyrun... demiş asilzadeliğin nezaket dolu soğukluğuyla.
— Sayın Lordum iki haberim var. Biri iyi diğeri kötü.
— Lütfen, önce kötüsünü söyleyin.
— Oğlunuzun ileri derecede homoseksüel ilişkileri
var.
Lord büyük bir utanç içinde başını ellerinin arasına almış:
— Aziz Allahım, biz ne yaptık?? Lütfen artık iyi haberi veriniz.
— Sayın Lordum, oğlunuzu "Mayıs Kraliçesi" seçtiler.

21. YÜZYIL RAŞAMONU
1999'un son günleri Tanrı son derece kızgın: Huzuruna, Bill Clinton, Boris Yeltsin ve Bill Gates'i
çağırmış.
— Kendi yarattığım bu ırktan, insan ırkından utanç duyuyorum. Tüm gayretlerim boşa gitti. Hiçbir ümidim kalmadı. Önümüzdeki pazartesi, dünyayı bu rezil ırktan temizleyeceğim. Gidin tebaalarınıza haber verin.

Bill Clinton son derece firaklı, halka açık bir TV konuş-ması yapmış ve:
-— Sevgili vatandaşlarını. Size iki haberim var, biri iyi, diğeri kötü. İyi haber: Tanrı sağ ve hayattadır. Ancak kötü haber ise... Tanrı önümüzdeki pazartesi günü malesef tüm dünyayı insan ırkından temizleme kararı almıştır.
Aşağı yukarı aynı saatlerde Boris Yeltsin, Duma filân tüm politbüro yetkililerini toplamış son derece dertli gizli bir toplantı yapmış ve:
— Sevgili yoldaşlarım. Size iki haberim var, ikisi de birbirinden kötü. Birincisi: Tanrı sağ ve hayattadır. İkincisi ise... Tanrı önümüzdeki pazartesi günü tüm dünyayı insan ırkından temizleme kararı almıştır.

Yine aynı saatlerde Bill Gates tüm yönetim kurulu ve bölüm başkanlarını toplamış ve son derece
neşeli:
— Sevgili dostlarım. Tanrıyla yapmış olduğum görüşme sonucu size iki muhteşem haber ileteceğim. Birincisi: Başkanınız dünyadaki en önemli üç in-sandan biridir. İkincisi: Şükürler olsun 2000 yılı sendromunu çözdük.
[Helmut Auernig]
VAMPİRLER
Vampir fıkraları da kendi içinde üçe ayrılır !!!
O RH -, 450 C
Adam Viyana'nın meşhur "Cafe" lerinden biri "Kara İspanyol'da" otururken, yanda oturan bir diğer adamla göz göze gelirler. Selâmdı, sabahtı, filân da fişman, lâf lâfı açar ve bir de fark ederler ki, her ikisi de vampir.
Birincisi der ki:
— Biz niye burda vakit öldürüyoruz ki! Gidelim vampirler lokaline, hiç değilse içimiz ısınır.
Kalkarlar giderler 1. maftalledeki özel buluşma yerlerine.
Garson gelir, üzerinde tam bir Drakula pelerini, sayg!yla siparişleri bekler. Birincisi:
— Ben taze alınmış bir 0 RH -, rica ediyorum mümkünse 450 C olsun.
Sıra ikincisine gelir:
— Sadece sıcak bir su rica ediyorum. Birinci vampir hayretle:
— Yoksa sen vampir filân değil misin??

— Gayet tabiî vampirim. Ama yanımda taşıdığım özel tamponlarım var da...
ŞU AŞAĞIDAKİ ŞATOYU...
Üç vampir soğuk bir kış günü, işlerin kesatlığından şikâyet ede ede bir şatonun üzerinde uçmaktadırlar. Ağızlarının ne tadı kalmıştır ne de tuzu. Birincisi birdenbire, ani bir pikeyle ayrılır aralarından. Çok geçmeden döndüğünde ağzı kan içersindedir. "Hayırdır??" sorusuna:
— Şu aşağıdaki şatoyu görüyor musunuz?
— Evet... Görüyoruz.
— Kapıda bekleyen adamı da fark etmiş miydiniz? —¦ Evet... Fark etmiştik.
— İnip onu emiverdim işte.

Derken ikincisi de ani bir dalışla yok oluverir. Geldiğinde ise ağzı burnu kan içinde.
— Ne oldu sana böyle?
— Şu aşağıdaki şatoyu görüyor musunuz?
— Evet... Görüyoruz.
— Hemen yanındaki göleti de görüyor musunuz?
— Evet... Görüyoruz.
— İskele başındaki sevişen gençleri?...
— Evet...
— Gidip ikisini birden emiverdim, üzerinize güller.
Üçüncü boş durur mu hiç? Fakat döndüğünde diğerlerinden farklı, yüzü gözü, ağzı burnu tamamen kan revan içindedir.
78
— Aman yarabbi...Ne oldu sana böyle?
— Şu aşağıdaki şatoyu görüyor musunuz?
— Evet... Görüyoruz.
— Kapının önündeki direği? ...
— Evet... Görüyoruz.
— Ben onu göremedim işte.

PAPAĞAN

Bence yazılması en zor fıkra türlerinden biri de papağan fıkraları. Bunlardan birkaç tanesi var ki, çeşitli meslek gruplarına, sosyal kulüp üyelerine giydir giydir anlat.

USTA PAPAĞAN

Adamın biri papağancıya gitmiş, allı-pullu oldukça gösterişli bir papağan dikkatini çekmiş ve onu almak istemiş. Fiyaünı duyunca neredeyse dudakları uçuklamış. Tam 10.000 Amerikan dolan. Sormuş:
— Peki bunun özelliği ne?
— Nefis İngilizce konuşur.
— Peki, şu yandaki gri renkli olanı?
— Beyim onun fiyatı 20.000 dolar. Adam iyiden iyiye şaşkın:
— Peki bunun özelliği ne?
— Bu hem İngilizce, hem de Fransızca konuşur. Adam:
— Tamam tamam, sen o hâlde bana şu köşede tek ayak üstünde duranı ver!
79
— Aman beyim. Onun fiyatı 50.000 dolar
— Peki, bu nece konuşuyor??
— Bu yabana dil filân bilmez !
— Niye fiyatı bu kadar pahalı???
— Beyim bu iki tanesi ona "ÜSTAT" diyorlar.

HAYAT PAPAĞANI

Bu sefer papağan var ama, papağancı yok! Fakat en giızeli hem papağan var, hem de Temel Üstelik yer de LA. Beverly Hills'te muhteşem bir butik.
Butik, Temelin dikkatini çekiyor, çünkü diğerlerine tek tük süper lüks arabalar, limuzinler gelirken, burası arı kovanı gibi. Merakından o da giriyor içeri. İçerde

büyük oval altın rengi bir salıncakta, çok güzel, ama çok güzel bir papağan tam bir ev sahibi edasıyla gelenlere.
— Hoş geldiniz bay senator
— Hoş geldiniz reis bey, hoş geldiniz mimar hanım.... diye hitap ediyor. Tüm gelenler de büyük bir sevgi, hatta saygı ile mukabele ediyorlar. Temel de giriyor giriş sırasına, fakat o da ne, tam papağanın karşısına gelince:
— Sallakk! diyor papağan.
Temel hemen kaldığı otele koşuyor, traş olup en baba elbiselerini giyiyor. Son aldığı "After Shave"ini
sürüyor vs....
Tekrar geliyor girişe. Papağan yine sonderece mül-tefit ve sıra Temel'e gelince:
— Sallakk! diyor yine papağan. Temel dosdoğru butik sahibine ve......
— İyi cünler efendum. Ha sizin papağanınızı almaya celdum.
Dükkân sahibi:
__Efendim bizim satılık papağanımız yok.
— La, parasıyla değil midur? Alacağım papağanı.
— Beyfendi bu papağanın çok büyük bir özelliği var. Butiğimize her gelene mesleğiyle hitap eder.
— Ha oni pileyruz.
— Bakın bütün komşu mağazalar dururken biz iş yapıyoruz. Bu papağan bizim varlığımız. Satışı kat-tiyen söz konusu değil. Ama isterseniz daha yeni üç tane yumurtası oldu. Üç yumurta ve bir kuluçka makinası size bunları satabiliriz.
Uzun ve ciddi pazarlıklar sonucu Temel astronomik bir fiyata, yumurtaları ve kuluçka makinasmı alır ve doğru memlekete.
Aradan tam 21 gün geçer ve birinci yumurta,... çıt, çıt, çıtaak. Temel ne görsün? Yumurtadan bir karga çıkmaz mı? Temel'e ateşler basmış, boncuk boncuk terliyor. Gözü ikinci yumurtada. Çıt, çıt, çatı-ır... İkinci yumurtadan da bir güvercin çıkmaz mı? Temel delirecek. Son ümit son yumurtada. Etrafta ölüm sessizliği...., son yumurta da kırılır ve huzurlarınızda bir martı, evet bir martı. Temel hırsından delecek bütün duvarları, hemen atladığı gibi ilk u-çakla dosdoğru LA. Beverly Hills meşhur butiğe. Yine her şey aynı. Valide Papağan son derece mültefit gelenleri karşılıyor. Sıra Temel'e gelince:
— Sallakk! diyor papağan.
Temel'in gözünden nerdeyse ateşler çıkacak:
— La Papağan, penum salak olduğumi pir tek sen piliysun. Ama senin orospi olduğuni Rize dahil tüm tünya pilmektedurü!
[Mehmet Eliaçık]
81
KOD ADI "117" M
Fıkralar nasıl oluşur, diye hep merak edip durmu-şuzdur. Fıkranın anası değilse bile, danasının oluşumunu gelin beraber yaşayalım.
Seksenli yıllar... Osmanbey'deki evim o tarihlerde neredeyse bir dergâh. Benzer görüşteki farklı grupların bir araya gelip de farkı fark edemedikleri, "Hipnoz" ile

yapılan ameliyatların bilimsel tartışmasının yapıldığı. "Rotary" geleneklerine göre yılda bir tur atan "ocakbaşı" gruplarına yılda beş tur attın-şımız, kimsenin misafir olmadığı alabildiğine coşkulu keyifli bir dönem.
Olayın iki kahramanı var. Biri sevgili ağabeyim Prof. Dr. Kadri Kahraman. Diğeri ise Eminönü Rotary Kulübü'ne yeni girmiş avukat bir arkadaşımız. Kadri ağabeyim Türkiye'nin en genç kürsü profesörlerinden ünlü bir cerrah, dahası inanılmaz bir mizah ustası. O devirlerde yaklaşık on dört günde bir toplanıyoruz ve duyduğumuz, derlediğimiz fıkraları eşe dosta dahi anlatmaya kıyamıyoruz, belki yeniliği kaçar diye. Yeni dostumuz da hayli çekingen, yabancılık çekmesin diye özellikle aramıza aldık, içkiler içiliyor, keyifler yerinde, en güzel espriler sahne alma heyacanmda, tabiri caizse taksim ile peşrev arası bir hâl. Misafirimiz acaip derecede etkilenmiş, elinde minik duruşma defteri ve defterle mütenasip bir kalem, duyduğu her espriyi yazıyor. Derken Kadri ağabey kendinden hiç beklenmeyen bir fıkrayı anlatmaya başlıyor. Hani bilirsiniz, fıkracı bir grup varmış, bütün fıkralara numara koymuşlar, fıkra anlatacakları zaman artık sadece numarasını söyleyip gülerlerlermiş ya. İşte o fıkrayı anlatıyor. Fakat işin garibi avukat dostumuz bu fıkrayı bile not alıyor. Kadri ağabey son derece titiz devam ediyor. Grubun yeni üyesi bütün fıkraları not etmiş (bu arada not alınmaya devam) tümünü numaralan ile ezberlemiş ve günlerden bir gün hem zemin uygun, hem mekân. Adamcağız patlatmış espriyi "96". En revaçta fıkralardan biri. Fakat

kimse gülmemiş. Adam şaşkınlıkla sormuş: _Ne o, niye gülmediniz? Grubun eskileri:
— Aman birader, fıkra anlatmaktan anlatmaya da
fark var!
Buraya kadar her şey düzgün ve iyi. Gülümsedik grupta ufak bir dalgalanma oldu ve Kadri ağabey devam etti. Yine keyifli bir akşam fıkracı grup bir arada, aralannda yeni katılan arkadaşları da var (yeni katılan not almaya halâ devam ediyor) ustalardan biri patlatmış fıkrayı "117".
İşin doğrusu, etraftakiler hafif tertip gülmüşler ama, yeni gelen kahkahadan kınlıyor. Sormuşlar:
-Neo cancağazım, niye böyle katıla katıla gülüyorsun?
Adamcağız kesemiyor gülmesini, tekliye tekliye:
— Ben bunu ilk defa dinliyorum.
İşte size kırk yıllık anadan doğan bir dana.

İNGİLİZ RAHİBE

Tüm Kahraman Ailesi mutluluktan uçuyor. Emre'yi evlendiriyoruz. Büyük Kulüp'te tüm dostlar bir arada. Kadri ağabey beni yanına aldı havuza doğru yürüdük yüzünde az rastlanır bir mücevher bulmuşca-sına keyifli bir ifade.
İngiltere'de bir T.I.R şoförü çişe yağmur arası, ıslak bir havada yolda gidiyor. Az ilerde yolun solunda bir rahibe. Beyaz, kanat biçimi iki yana uzanan kolalı başlığı neredeyse ıslanıp omuzlanna inecek. Kamyona el işareti yapıyor. Şoför amortisörlü koltuğunda yaylana sarsıla frene basıyor ve koca T.I.R. rahibenin önünde duruyor.

Kadıncağız, beklenmedik bir çeviklikle yan koltuğa tırmanıyor ve nazik bir şekilde teşekkür ediyor. Yolculuk konforlu, biraz o dün-

yadan, biraz bu dünyadan, derken bu dünyanın kötülüklerinden, bahsederken; Şoför bakıyor ki rahibe müsait. Olur muydu? Olmaz mıydı? derken, rahibe bütün açık yürekliliğiyle diyor ki:
— Valla biz İsa ile nişanlıyız, o nedenle sizin bildiğiniz tarzda bu iş olamaz!
Kalkan yüreğin, imanı olmaz diye bir lâf vardır. Bu söz İngiltere'de de aynen geçerli. Koskoca T.I.R28. uluslar arası yol filân hak getire, dahveriyor ağaçlıklı yan yola. Tekrar ana yola döndüklerinde rahibe de memnun, şoför de.
Rahibe ilerde solda inmek için müsaade isteyince. Şoför son derece saygılı ve mültefit bir sesle:
— Sevgili rahibem sizi tekrar görmek istesem, acaba nerde bulabilirim?
Rahibe son derece rahat:
— Beni aldığınız yeri hatırlıyor musunuz?
— Evet...
— Ya orada, ya da bir önceki küçük "Cafe" de- "Rahibe kılıklı nonoş nerde?" derseniz, hemen bulursunuz beni.
Tabiî acaip bir kahkaha yükseliyor havuzun başından ve uzaktan Sevin Kahraman sesleniyor:
— Rahibeyi anlattın, değil mi?
ANLATMAKTAN ANLATMAYA
"117" sayılı fıkrayı derlerken hep aklıma şimdi anlatacağım geldi de, sırası gelene kadar emin olun zor tuttum kendimi.
Temel ile Ali İksen aynı mahallenin insanları, iki
2STrans International Roads
yakın arkadaş. Yıllarca içtikleri su bile ayrı gitmemiş. Kızları da sınıf arkadaşı. İş yerinin değişmesi, büyük şehrin acımasız çarkı, ayrı düşürüvermiş iki arkadaşı.
Hiç beklenmedik bir anda karşılaşıvermisler Eminönü yaya-üst geçidinin önünde. Hasretle kucaklamışlar birbirlerini. Başlamışlar hasretlik günlerde yaptıklarını anlatmaya. Sıra gelmiş kızlara, Temel:
— La Ali İksen senin kız nasildur!
— Temelciğum, pizim kız çok iyi pir işe girtu. Daha girtuğunun haftasina kocaman bi şirket lojmanı verdiler. İkinci ay mıydu, neydu, pi tane de şirket makam arapasi, hemi de şöförlü.
— Peki şimdi ne ediy!
— La, patronuyla iş seyahatine gitti. Havayi mi ne-dur, öyle pir yere....
Senin kızdan ne haber?
— La Ali İksen, penim kız da orospi oldu ama senin katar küzel anlatamayrum.
VERİMLİLİK
1984 yılından bu yana "Sanayi Danışmanlığı" yap-mak-tayım. "Verimlilik", daha doğrusu, yeter düzeyde "Verimlilik Artışı" bu meslekteki ana hedef. Böyle bir hedefe

erişebilmek için çok iyi yetişmiş kıymetli elemanlara ihtiyacınız var. Analizi, tasarımı, yazılımı güçlü yardımcılar, takım ruhu......

BİTMEMİŞ SENFONİ

Böyle bir kuruluşun yönetim kurulu başkanı aniden reddedemeyeceği bir yemekli toplantıya katılmak zorunda kalır. Çok severek gideceği klâsik müzik konser biletini, uzman kadrodan pek beğendiği bir elemanına verir.

85

Schubert'in "Bitmemiş Senfoni"sinin de yer aldığı programı uzman dostumuz dikkatle izledikten sonra, patronuna aşağıdaki satırları yazar:

Sayın Yönetim Kurulu Başkanım, '

Falanca tarih, filânca saatte, vermiş olduğunuz davetiye sonucu, ilgili klâsik müzik konserine gidilmiştir.

Konser tam saatinde başlamıştır.

Konser öncesi yapılan akort çalışmaları, teknik destekten yoksun bulunmuştur.

Konserin bölümlerinde ve tümünde özellikle yaylı sazların, aynı hareketle, aynı notaları çaldıkları tespit edilmiştir.

Benzer durum, eş değer yoğunlukta olmamakla beraber, nefesli sazlar için de geçerlidir.

İcracıların, orkestra şefi ile iletişimleri, konser tüm zamanına oranla 1/30 düzeyindedir.

Dinleyiciler üzerinde yapmış olduğum incelemelerde ise:

1. 64lük ve 32'lik notaları kattiyen fark edemedikleri. Hatta 16lık notaları bile zor algıladıkları.
2. Partisyondaki tekrarların, monotonluk yarattığı, ön sıra dahil, arka sıralara doğru artan biçimde u-yuklayan dinleyicilere rastlandığı, tespit edilmiştir.

Not: Senfoninin bölüm aralarında, bir kısım izleyicinin yoğun biçimde alkışlaması, diğer bölümün isej alkışlayanları hayretle izlemesi, delil yetersizliğinden araştırma dışı bırakılmışür.

Sonuç:

1. Orkestranın yerel bilimsel kuruluşlarla iş birliğine getirilmesi. Akort bölümünde, garip ses çıkışlarının önlenmesi ve süre tasarrufunun sağlanması.
2. Partiturdan 64'lük ve 32lik notaların kaldırılması. Hatta 16lık notalar dahil tümünün 8'lik notalarla

86

değiştirilmesi.

3. Tekrar eden bölümlerin partisyondan çıkartılması.
4. Tasarruf edilen sürenin, prova ve ön çalışmalarda da uygulanıp uygulanmadığının denetimi.
5. Yaylılar, nefesliler ve vurmalılar, çalgılar bölümünde gerekli tensikata gidildikten sonra takım başkanlarının seçimi.
6. Bu başkanlardan oluşturulacak icra kurulu sayesinde ek bir tasarruf daha yapılarak orkestra şefinin işine son verilmesi.

Teknik komite olarak müşterek öneri ve kararımız olup, sayın yönetim kurulu başkanlığına saygı ile
sunulur.
Önemli Not: Önerilerimizi rahmetli Schubert de dinlemiş olsaydı, konser süresi beşte birine iner ve "Bitmemiş Senfoni" mutlaka biterdi.
Bana sağlamış olduğunuz bu imkândan dolayı sizlere teşekkür eder, başarılarınızın devamını dilerim.
Saygılarımla
[Binşık, Ertürer ve TosunerlerJ
Bu anektodumuzu da, "Başbakanlık", 'İşçi Sendikaları" ve "İşveren Sendikaları" nuı Türkiye'nin kalkınması için oluşturdukları, "Verimlilik Üssü" "Milli Prodüktivite Merkezı'ne hediye edelim.
BEN ONA "OK" DEDİM Mİ?
Türk dostu bir Amerikalı. Sanırım Koç Şirketleriyle ilgili bir iş yapıyor. Yanılmıyorsam "Verimlilik Danışmanı" İstanbul'a geldiğinde hep Divan Oteli'nde kalıyor. Çevresindekilerle Türkçe konuşmaya da büyük özen gösteriyor. En sevdiği şeyler ise, otelin önündeki simsiyah renkli bir "İmpala" taksiyi, özel arabası gibi kullanmak ve oldukça az konuşan Or-
87
dulu şoförüyle sohbet etmek.
Bir gün sonra, sabah uçağıyla ülkesine döneceği için, otele dönerken şoföre:
— Yann var hava meydanı gitmek. Saat tam yedi. Ben bekliyor seni... Otel önünde.
ORGANİZASYON ŞEMALARI
f,
GELENEKSEL
S. S. C. B.
POLONYA
KADINLAR ÖRGÜTÜ ARAP ÜLKELERİ
LATİN AMERİKA
GÜNEY AFRİKA
VATİKAN
TÜRKİYE
[Özaras'lara teşekkürlerimle]
Ertesi sabah:
Saat 07:00 Ordulu ortalıklarda yok. Amerikalı son derece tedirgin.
Saat 07:15 Amerikalı durumu resepsiyona bildiriyor.
Saat 07:17 Siyah "İmpala" salınarak otele geliyor, diğer taksilerin durduğu yere yerleşiyor.
Otel yöneticileri kızgın:
— Adam sana saat yedi demiş. Sen niye bu kadar geciktin?
— De bakiim ona. Pen hiç, oçey temiş miyim?29
PROBLEM
Ne yazık ki harfin kendisini bulup getiremedim.

Çin alfabesinde "Problem" sözcüğü bir tek karakterle ifade edilirmiş. Bir çatı, yan duvarlar ve altında iki kadın.
[Selçuk Tuzcuoğlu]
ESKİMİŞ DÖNGÜLERİNİZİ ATIN
Sevgili Parla ve Nazar bizim "Şife" grubunun göz bebeğidir. Parlacığım, şu meşhur çocuk yıldız "Parla
Şenol".
O yıldız büyüdü. Boğaziçi Üniversitesi'nde Psikoloji bölümünü bitirdi. Bize hâlâ minik bale figürleri yapmakta, ama ağırlıklı uğraşı "seslendirme". Televizyonda, fareli köyün kavalcısı misali, insanı alıp taa uzaklara götüren ses, işte Parla'nın. Kitap yazmaya benden çook önce başladı. Üstelik konsantrasyonu
9Bkz.: "Feed-back", Geribesleme, Sibernetik, Verimlilik, Yapay zekâ, Karadenizli zeası!

da müthiş, her yerde yazabiliyor kitabını.
Parla, içinden çıkılmaz döngülerden hiç hoşlanmaz. Karmina Burana çıkışı aktardığım bir çözümü pek beğenmiş, ben de onu anarak meşhur döngüyü sizlerle paylaşıyorum.
"Tavuk mu yumurtadan çıkar, yumurta mı tavuktan?"
Horoza sormuşlar, o da demiş ki:
— Ben vazifemi yaparım abi, hangisi önce çıkarsa çıkar.
Kıssadan Hisse: İçinden çıkılmaz işler olunca, mutlaka "Bir Bilene" sormalı.
BILMECELI GÜLMECELER
Sayılar ve ilişkiler her zaman alışılan sonuçları vermiyor.
HER ZAMAN İKİ KERE İKİ DÖRT ETMEZ
İlkokul birinci sınıf, öğretmen Ahmet'e soruyor:
— Ağaçta üç kuş var. Birini vurduk kaç kaldı?
— Hiç kalmaz öğretmenim.
— Bir daha düşün yavrum!!
— Hiç kalmaz öğretmenim, kalanlar uçar ve gider.
— Örtmenim ben size bir şey sorabilir miyim?
— Sor oğlum!??
— Karşıdan üç kadın geliyor. Üçü de dondurma yiyor. Biri dondurmayı ısırarak, diğeri yalayarak, üçüncüsü ise hem yalayarak hem de ısırarak yiyor. Bunlardan hangisi evli?
Öğretmen tüm deneyimine rağmen hem şaşkın, hem de çaresiz.

— Hem yalayarak, hem de ısırarak yiyen. Ahmet'ten sevinçli bir ses:
— Bilemediniiiz!. Parmağında yüzüğü olaaan.
PAYLAŞMAK ZOR ZENAAT
Temel altı arkadaşıyla birlikte sosisçiye gitmiş. Hesap gelmiş 28 Mark. Temel parayı ödedikten sonra:
— Hadi pakiim, uçlarım adam pası 13'er Mark Arkadaşları itiraz etmişler. Temel:

— Pimim cahil olduğunuzi pari açik etmeyun oni! Almış kalemi kâğıdı eline:
28 -r 7 sekiz de yedi 1 defa var. Artar 1 ertimi sana 21 21 de de 7 tami tamina 3 defa var İkisi bir arada etti mi 13? Arkadaşları yine itiraz etmişler. Temel:
— Anladım, sizin kafaniz pölmeyi çakmiyo! Sağlamasını edelum, pelki anlarsınız.
^
13x7 = ... 3x7 =21
1x7 =7 21 + 7 = 28
Yine de itirazla karşılaşınca, çareyi toplamada bulmuş.
Alt alta 7 tane 13 yazmış, başlamış birler hanesini toplamaya. 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21 geçmiş onlar hanesine yukarıdan aşağıya devam etmiş 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28.
Prof. Dr. EINSTEIN
Kar kıyamet, silecekler neredeyse yetişemiyor, ön camın kenarlarında bir karış kar, farlar bile artık yolu gösteremez hâlde. Bir patinaj, bir patinaj da-
91
ha, yirminci yüzyılın dehası Albert Einstein kalıyor ölüm sessizliğinin içinde. Arabadan iniyor, ürkek gözlerle çevresine bakıyor. Yok, hiçbir şey yok etrafta, sadece ürpertici bir sessizlik. Motordan gelen sesler bile can çekişen bir hastanın son hırıltılarını andırıyor.
Birden dikkatini uzakta görünen cılız bir ışık çekiyor. Bata çıka, erişmeye çalışıyor son ümidine. Kapıya geldiğinde kaşları ve o meşhur pos bıyıkları buzdan birer koca somun, yürüyecek mecali kalmamış, neredeyse donacak. Vardığı yer ise küçük bir manastır. Ünlü bilgini derhâl başrahibenin huzuruna çıkartıyorlar. Fakat başrahibe son derece kararlı:
— Buradan içeri erkek bir sinek bile giremez!!! Einstein saygılı:
— Ama başrahibem ben bir ilim adamıyım. Kimseye zararım dokunmaz. Dışarda kalmak, kesin ölümüm demek.
Başrahibe bir yanda katı kuralları, diğer yanda vicdanı tam bir ikilem içinde:
— Peki, bizim bir sorunumuz var. Eğer onu çözmemize yardımcı olursanız, burada kalmanıza izin verebilirim. Burada kırk tane rahibe var. Kırkının da sorunu aynı. GECE, UYKUlarmdan uyanıp çılgın davranışlar içinde çırpınıp duruyorlar. Bu davranış kıpırdayacak hâlleri kalmayana kadar devam ediyor ve sonunda uyuya kalıyorlar.
Einstein dertli:
— Kıymetli başrahibem, her şeyden önce ben bir matematisyen ve fizikçiyim, ne bir eczacı ne de bir hekimim. Sorunu kendi yöntemlerimle çözmeye çalışacağım. Rahibeler bu sorunla UYKUlannda mı karşılaşıyorlar?
92
— Evet.
— Bu, hep GECEleri mi oluyor?
— Evet.
— Kaç tane rahibe var demiştiniz?
— 40
Einstein derhâl sayısal düzenini kurar

SLEEP N I G H T
0 12 3 4 5 6 7 8 9
ve başrahibeye
— Başrahibem bu işte bir terslik var. Lütfen UYKU bölümünden iki, GECE bölümünden bir harf seçer misiniz?
Başrahibe rastgele 1, 4 ve 8 sayılarını seçer. Einstein:
— Önce bir tersliği yok edelim
841 - 148 = 693
— Şimdi de gerekli ilâcı ekleyelim
693 + 396 - 1089
— Kırk rahibelik yeterli doz için
1089 x 40 = 43560
İşte sevgili başrahibem, aranılan ilâç bu, günde üç kez yemeklerden sonra uygulayabüirseniz, sanırım hiçbir sorununuz kalmaz,
Ancak Einstein için edilen dualar, onun Marilyn Monroe'yla bile yakınlaşmasını sağladıysa da, aramızdan ayrılmasını maalesef önleyemedi. Darısı diğer mucitlerin başına.
ÜNİSEKS KULLANIM
Bilin bakalım;
Erkeklerde olur. Uzunu da vardır, kısası da. Evlenince kadınlar da kullanır.
Kaynak:
Nalan Yurtsever, birinci sınıf öğretmeni, ders sonunda öğrencilerine sorar:
— Söylemek veya sormak istediğiniz bir şey var mı?
Kutan Kataş (7) sıra kendine gelince, öğretmenine bu soruyu sorar!
KUTUP AYILARI ve PENGUENLER
Bizim Caddebostan Balık Adamlar Kulübü'nün eğitimleri hem uzundur hem de disiplinli. Bir yıldız dalıcı olabilmek için üç haftalık bir eğitimden geçmeniz gerek. Dört tane vize, bir yazılı final sınavı ve diğer sualtı becerileri, yaklaşık kapsam bu. öğrenciler saat 20:30 da birinci derse girerler, fizik, fizyoloji derken bir de vize sınavı iyiden iyiye yorgun 21:30 da ikinci ders başlar. Eğer ikinci dersi siz anlatıyorsanız işiniz zor demektir.
Öğrencilere "Evet" cevaplı bir soru sorarsınız... Cevap yok. Soruyu ters çevirip "Hayır" bekleyip de cevap alamazsanız, her işte bir "Hayır" vardır deyip kaderinize razı olamazsınız.
Sevgili öğrencilerinizi, gelecekteki dalış arkadaşlarınızı uyandırma vakti gelmiştir artık.

Bilin bakalım çocuklaaar...
— Kutup ayıları neden penguenleri yemezleeer?
Sınıf başlar kıpırdanmaya. İlk gelen cevaplarla birlikte, gece yarısı tek tek ışıkları yanan mahalle misali aydınlanmaya başlar ortalık. Keşke aklımda tutabilsem, mahmurluğun etkisiyle olsa gerek, öyle hoş fantaziler, öyle ilginç cevaplar gelir ki,

aklınız dursun. Ama her şeyden önemlisi herkes uyanık ve zinde. Netice-i kelâm sıra gelir cevaba.
— Eeeee... Kutup ayıları Kuzeyde, penguenler de Güneyde yaşarlar da ondaaaan.... BEN BEŞ DAKİKA DAHA....
Dalış Öğrencilerimin bendeki yeri bambaşkadır. Birinin adını unuturum da üzüntü olur düşüncesiyle hiç isim vermeden geçeceğim.
Marmara dalışa yeni başlayanlar için hiç de uygun bir yer değil. Görüş o kadar kısıtlı ki, hem dalışa yeni başla, hem de etrafını göreme, olacak iş değil. Sorun tabii ki çevre kirliliği. İşin üzücü yanı, Boğaz'ın Fener köyünde (her ikisinde de) daldığınızda yine aynı bulanıklık. Marmarayı kirlettiğimiz için mutlaka utanmalıyız. Utanmakla kalmayıp, davranışlarımızı düzeltmeliyiz. Peki Tuna'yı taa Fener köylerine kadar kirletenler????
Biz yine keyfimize dönelim...
Çocukları alıp Saroz'a... İbrice Limanına götürürüz.. Elbiseleri giy, kurşunlan tak, tüpünü sırtla, dal.., maskeni çıkart, bana ver, şimdi tak, içini boşalt,.... yüzerliliğini kontrol et, havan bitti benimkini kullan....
Tüm eğitim böyle geçer. Dipte debelendikleri için etraflarını bile doğru dürüst göremezler. Her şey bittikten sonra da, istisnasız hepsi:
95
Hocam harika.. Dalış muhteşem bir şey...
Sohbetleri yapılır. Dalış gerçekten harika. Ama harika olan bu değil İşte böyle sohbetlerde aktardığım bir fıkra var. Allahtan her eğitime farklı öğrenciler geliyor.
Dışarda hafif bir çişe var, ayaz, aysız nursuz bir mart gecesi. Erkek kediler çoktan hazırlanmış. Tüyler yalanmış, bıyıklar zıpkın gibi. Gece hatun a-vma çıkacaklar.
Küçük kedi ağabeylerini görünce ince sesiyle:
— Abiler, abiler,... Nereye? Baş ağabey mağrur bir ifadeyle:
— Düdüşmeye......
— Abiler, abiler beni de götürün.
— Olmaz sen daha küçüksün. Ertesi akşam olay aynen tekrar eder. Yeni yetişme kedi:
— Abiler, abiler,... Nereye? Abilerin başı umursamazca:
— Düdüşmeye,
— Abiler, abiler nolur beni de götürün.
— Olmaz sen daha küçüksün. Küçük kediyi seven bir yetişkin:
— Büyüdü, büyüdü, artık onu da alabiliriz.
Hava gerçekten çok kötü, buz gibi. Etrafta bir tek dişi kedi yok. Damların tepesi, çöp tenekelerinin arası, küçük kediciğin patüeri şişmiş, diğerlerinden de geride.
Öndekilerin geriye doğru baktığı bir sırada:
— Abiler, abiler... Ben beş dakika daha düdüşür, sonra eve giderim.
96
FABLLER
Taa, Kelile ile Dimne'den bugüne "Fabl" aracılığıyla bizlere ders vermişler. Anlamayacağımızdan herkes emin, bir de kıssadan hisse yazdırmışlar. Aslında

kimsenin suçu yok, insana söyletemediğini hayvana söyletmiş, diyeceğini ama tam diyemiyorum. Gerçek ile hakikati, ideal ile gerçeği birbirine bağlayamadığımız sürece, bana anlatılanın "Olması gereken" mi yoksa "Olan" mı olduğuna karar vermek zor.

AĞUSTOS BÖCEĞİ ile KARINCA

Kış kıyamet, karınca toprağın altındaki yuvasında kapısını iyice kapatmış, yavrularıyla birlikte, yazdan biriktirdiklerini yiyor. Dışardaki fırtınadan zar zor duymuş kapının çaldığını. Hayretle kalkınış yerinden doğrulmuş kapıya. Dışarıda son model bir araba ve karşısında kürkler içersinde Ağustos Böceği, buram buram parfüm kokuyor:

— Ah şekerim, şöyle bir Paris'e doğru gidiyordum da sana bir uğrayayım dedim. İstediğin bir şey var mı?

— Eğer Paris'in güney kapısından girersen, sağ kolda büyük bir mezarlık vardır. Orada "La Fontaine" adında bir şair yatıyor. Lütfen benim için onu bul ve mezarına bir "Tüü.." deyiver.

Kıssadan Hisse: Asla ilkelerinden vazgeçme! Ama
otuz altı milyon seçmeni olup da, bordrolular dahil altı milyon vergi mükellefi olan başka bir ülke var mı, soruştur.

KARGA İLE AYI

Karga ile ayı uçakta gidiyorlar. Karga kanadını kaldırıp hostes düğmesine basar. Koştura koştura gelir Hostes:

97

— Buyrun efendim, ne isterdiniz?

— Hiiiç...

— Peki niye hostes düğmesine bastınız?

— Hiiiç ibnelikteeen.

Hostes fena hâlde bozulur, kırmızı ışığı kapatır ve gider.

Ayı hayatında ilk defa uçağa biniyor, olanlar pek hoşuna gider. O da basar hostes düğmesine. Hostes yine gelir, bu sefer daha resmi:

— Buyrun efendim, ne isterdiniz? Ayı kaim sesiyle:

— Hiiiç

— Peki niye hostes düğmesine bastınız?

— Hiiiç ibnelikteeen.

Bu durum bir karga, bir ayı devam edip giderken; hostes çareyi kaptan pilota gitmekte bulur. Zaten araları da iyi, dosdoğru pilot kabinine. Olan biteni anlatır anlatmasına da kaptanın aklı başka yerde,
sorar:

— Ne diyorlar yani? Hostes:

— Hiiç ibnelikten diyorlar.

Kaptan hiç oralı değil, güvenliği çağırttırır, kesin ve sert bir ifadeyle:

— Atın ibneleri dışarı!!!

Yakalarlar, ayı ile kargayı, getirirler kapının önüne. Kapı ardına kadar açık, son bir tekme atılacak ikisi de ölüme.

Karga başını yandan yukarı kaldırarak ayıya:
— Ayı kardeş, sen uçmasını bilir misin?
— Yoo.. der ayı en bas sesiyle. 98
— Madem uçmasını bilmiyorsun neden ibnelik ediyorsun o halde???
Kıssadan hisse: Siz ne dersiniz bu işe???

SEVİMLİ TAVŞAN

Sevimli tavşan bir gün ormanda bir kulağı anlına düşmüş, diğeri dimdik havada seke seke, şarkılar söyleyerek yürürken, birden karşısına korkunç bir hayvan çıkar. Sevimli tavşan büyük bir ürküntüyle sorar:
— Ay sen de kimsin?
— Ben bir kurt köpeğiyim! Hav!!!
— Ay o ne biçim birşey?
— Benim annem kurt, babam ise köpekmiş... Hav!
— Çok sevindim... Hadi bana alasmaladımk! deyip yoluna devam etmiş. Keyifle bir süre daha gittikten sonra, hayatında hiç rastlamadığı bir hayvanla karşılaşmış.
— Ay sen de kimsin?
— Ben bir deve kuşuyum...
— Ay inanmıyoruuuum!!???

ARSLAN ile BOĞA

Arslan ile boğa bir akşam hoşça bir bara takılmışlar, keyifleri yerinde. Yeterince içtikten sonra çıkmışlar dışarı boğa tutturmuş, "Hadi öteki bara gidelim!" diye. Arslan:
-— Olmaz, beni evde kanm bekliyor! Boğa:
— Aman canım, sen de amma kılıbıksın yani! Arslan:
99
— Boğacığım, beni evde inek beklemiyor, arslan
bekliyor arslan.

HAKARET DAVASI

Hayvanistanm orta boy ülkelerinden birinde vatan-daşlar-dan biri ülkenin başkanına "Et kafalı!" demiş. Hemen yakalıyıvermişler adamı. Dosdoğru "Başkanın manevi şahsiyetine hakaretten" hâkimin önüne. Hâkim dosyayı inceledikten sonra kararı okumuş:
— Başkanımızın manevi şahsına hakaretten 2 yıl Devlet sırrını ifşa etmekten 20 yıl Toplam 22 yıl ağır hapis
Allahtan, o ülkedeki avukatlar sadece paralı mü-vekkiHerini değil, sade vatandaşları da savunurlar-mış. Yargıtaya müracaat etmişler ve sonuçta ceza 2 yıla indirilmiş. Gerekçeli karar okunduğunda herkes hayret etmiş. Çünkü başkanın "Et Kafalı" oluşu çoktaan devlet sırn olmaktan çıkmış.
Kıssadan Hisse: Fabl'ler faydalı hikâyelerdir.

İNSAN, ARSLAN, EŞEK ve MAYMUN

Bu hikayeyi anlatan sevgili dostumu hasretle anıyorum.
Tanrı canlıları yarattığında hepsine otuz yıl eşit ö-mür vermiş. İnsan aralarındaki en zeki, en becerikli yaratık, itiraz etmiş, ama boşuna, karar verilmiş bir kere. Yakın

dostları arslan, eşek ve maymun bu işe çok üzülmüşler, hayvalıklarmdan mı ne, Tanrıya yalvarmışlar, al bizim ömürlerimizden on beşer yıl ver insana, o bunu hakkediyor. Babacan Tanrı kırmamış hayvancıklarını, önce arslanın, sonra e-şeğin, sonra da maymunun on beşer yılını vermiş insan denen yaratığa.
100
Kıssadan Hisse: İşte oğlum, demişti dostum: İnsan yaşamının ilk otuz yılını insan gibi, sonraki on beş yılını arslan gibi, daha sonraki yıllarını eşşek gibi ve nihayet yaşamının sonunu da bu yüzden maymun gibi geçirir.
AKIL HASTALIKLARI
Lise çağlarındayım, aklımı beyin ve beyin fonksiyonlarına takmışım, bir bilinmez denizinde boğulacağım babamdan yardım istedim. "Hâkim Zap" misali kütüphanedeki kalın kitabı gösterdi bana. Mazhar Osman'ın "Akıl Hastalıkları". Okudukça okuyor, battıkça batıyorum. Tanımlı ne kadar hastalık varsa hepsi bende. İçim karardı, kafam bulandı. Babam : "Okumaya devam dedi" .
Beni kurtaran ise son bölüm oldu. Meğerse sağlam sayılan tek adam, hepsinden birazına sahip olan-mış. Ne tuhaf, tıpkı erdemler gibi.
MAZHAR OSMAN
Resmen bir deha. Eğer Türk olmasaydı her halde dünya çapında bir ünü olurdu. "Deli" kavramını kaldırıp, "Akıl hastalığı" deyimini getirmesi bile büyük bir şey. Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastahanesfni kuran da o, dünya literatürüne geçen tedavi yöntemlerini bulan da. Bir devrin tek o-toritesi.
Memlekette çamurcu bol, adamın biri Mazhar Osman'a:
— Deli.! demiş. Mazhar Osman:
— Ya ben sana "Deli" dersem.....
101
KAVRAM KARGAŞASI
Yağmur bardaktan boşanırcasma yağıyor, yollarda küçük dereler oluşmuş, "deli" başını pencereye dayamış dışarıyı seyrediyor. Arabanın biri, sağ arka lâstiği patlak, tangur tungur, yanaşıyor kaldırımın yanma. Kaderi ıslanmak olan bir adam iniyor, kriko ve yedek lâstiği çıkartıyor. Bijonlan gevşettikten sonra arabayı kaldırıyor. Somunları tamamen söküp dördünü birden kaldırımın yanına diziyor. Patlak lâstiği bagaja, yenisini yerine, tam somunları a-lacak ki, sular somunları almış götürmüş. Ümitsiz aranıyor çamurlu suların içinde, hırsından kudu-racak neredeyse. "Deli" sesleniyor penceresinden:
— Hey..!! Bijonları mı kaybettin? Adam hayretle ve çaresiz:
— Evet!!!
— Kaç taneydi?
— Dört.
— Şimdi diğer lâstiklerden birer tane sök ve elde ettiğin üç bijonu yeni lâstiğe tak.
Adam hem hayretler içinde hem de aşağılanmış bir şekilde soruyor:
— Peki,... sen deli değil misin?
— Deliysek, aptal değiliz ya!!!
ŞAHISLAR BİRAZ KALABALIK

Son derece iyi bir ailenin oğlu, Ahmet Akif bey. Fazla steril yetiştirildiği için mi, yoksa gerçekten bu toplumun, bu şehir keşmekeşinin içinde yaşamama tercihi mi, bilemiyorum, Bakırköy cihetlerinde, Mazhar Bey'in kurduğu düzende ikâmet etmeye ikna edilmiş. [Sevgili Mani (Mahmedet Şahinler3") hiç kızma-
'"AvLislurya Liselilerin ablası, rehberi ve de "Edebiyat Öğretmeni" 102
sın, fıkranın gereği biraz ağdalı konuşmak gerekiyor}.
Ahmet Akif beyin özel merakı edebiyat. Roman türünü tercih ediyor. Gel zaman, git zaman derken. Ahmet Akif bey bir süre kayboluyor. Ne yemeklere çıkıyor, ne de toplu teneffüslere. Günün birinde, nihayet yakın arkadaşı Mehmet Rasim beye yaklaşarak:
— Mirim, sizden bir istirhamım olacak. Bendeniz bir roman yazdım. Bahusus buradaki kadim dostum sizsiniz. Eğer büyük bir külfet vermeyecek-sem, kitabımı bir okumanızı rica ederirm. Tenkitlerinize mazhar olabilirsem, kendimi bahtiyar addedeceğim, der ve elindeki kaim kitabı dostuna uzatır. Kendisi de edebiyat tutkunu olan Mehmet Rasim bey gururla kitabı alır ve neredeyse uçarak "odasına" çekilir. Gidiş, o gidiş Mehmet Rasim Bey'den on beş gün hiç haber yok. Ahmet Akif Bey endişeli. Nihayet mutlu mesut, Mehmet Rasim bey arz-ı endam eyler ve asnn edebî söyleşisi başlar.
— Vaîla beyfendiciğim, nasıl söylesem bir şaheser, takdir etmek haddim değil ama mükemmel.
— İltifat ediyorsunuz Mehmet Rasim beyciğim. Beni ihya ettiniz. Sağ olunuz.
— Beni bağışlarsanız ufak bir maruzatım olacak....?
— Buyrun efendim. Ne demek...
— Ahmet Akif beyciğim... Nasıl ifade etsem... Şahıslar biraz kalabalık.
İşte bu söz, konuşmanın tüm tılsımını birden yok eder. Ahmet Akif tabii ki ailesinden aldığı terbiyeyi hiçbir zaman bozmayarak teşekkürünü eder ve döner kendi yalnızlığının içine. Ne dese, ne yapsa bir türlü karar veremez. Etrafı hep delilerle dolu, kim ona yardım edebilir ki? Birden aklına müthiş bir fikir gelir. Başhekim... Öyle ya bu çatı altındaki en
103
akıllı adam o, üstelik de her zaman yakın ilgi gösteriyor. Elinde kitabı dosdoğru başhekimin odasına. Ne söyleyeceklerini kısaca aklından geçirir, kitabı arkasına saklar ve saygıyla kapıyı vurur.
— Giriiin... Oooo.. Hoş geldiniz Ahmet Akif beyci-ğim, hoş geldiniz.
— Kıymetli Başhekimim, sizden küçük bir istirhamım var. Burada güvenebileceğim bir tek siz varsınız... Küçük bir denemem var. Rica etsem benim i-çin okur ve tenkitlerinizi bana söyler misiniz?
— Aman, Ahmet Akif Bey o nasıl söz, mutlaka çok iyidir. Hiç şüphem yok. Ama isterseniz yine de bir okuyayım.
Ahmet Akif bey arkasında sakladığı kitabını çıkartır ve Başhekime doğru saygıyla uzatır. Başhekim
neredeyse çıldırmış vaziyette:
— Ulan, Allahın cezası, bir aydan beri telefon rehberini arıyorduk!!!

MAREŞAL GÖRING
Hitler Almanyası. Allahtan konumuz, akıl hastana-nelerindeki uygulamalı araştırmalar değil. Son derece masum bir ziyaret. Mareşal Göring'in bir akıl hastahanesini ziyareti.
Hazret hiyerarşik biçimde hastahane ziyaretini sürdürüyor. Kendisi yok allahı var mı bilmem ama, a-dam çalışkan. Propagandanın her türünü iyi biliyor. Yalnız, kalitenin dayanıklılığı prensibini (sevgili Sezer Ertuna'mn kulakları çınlasın) işin sonunda, onu da zorla öğretmişler, o kadar.
Baş hekimle birlikte koğuşlar geziliyor, her şey mü-kem-mel, deli meli, ama tezahürat akıllılannkindeii bile fazla. Sıra geliyor, özel ve de bir o kadar önemli bir hastaya. Adam resmen üşütmüş, tıbbî terimle
"Psikomanyak-depresif'.
Mareşal Göring önce önüne gelip bir nazi selamı

veriyor. Cevap yok. Adam deli olmasa, hakaretten atıverecekler kodese ama, adamın bulunduğu yer zaten kodesten beter. Bu sefer sözlü deniyor: "HE-IL HITLER!" Hiç adam başını bile kaldırmıyor. Bağırmaya devam: "Ben Hitler'in sağ kolu, propaganda bakanı Mareşal Göring... "HEIL HITLER!" Adamcağız hafifçe başını kaldırıyor, alçak ve bezgin bir sesle: "Sus sus, bu hastalık bende de böyle başlamıştı!!!"
YAKIŞIKLI PATRON
Birkaç sene önce, Cüneyt (Yüksel) ve Hülya (eski Kızılay) bizde oturuyoruz. Hülya o zamanlar "Küh-ne & Nagel" de çalışıyor. Cüneyt "Orient Ekspres"in başında. Birbirlerini acaip seviyorlar, ama Hül-ya'nın Cüneyt'i sakınması kıskançlık sınırlarına dayanmak üzere.
Ortalığı biraz karıştırmak için şikâyetçi bir tavırla:
— Hülyacığım olacak gibi değil. Geçen gün Cüneyt'in ofisine uğradım, ne göreyim! İki yeni sekreter Cüneyt'in odasını ablukaya almışlar. Gerçi hoş ve güzel şeyler ama, ne yol biliyorlar ne de iz. O-turttular beni karşılarına, patrona haber vermelerini bekliyorum. Olacak iş değil. Başladılar kendi a-ralannda laflamaya. Lâubaliliğe bak. Biri diyor ki diğerine:
— Bizim patron ne kadar şık giyiniyor değil mi? (Cüneyt'in giyimine titizliği de meşhur bu arada) Öteki de cevap veriyor.
— Yaa, ne kadar da çabuk!
Dedim ya, fikirdi anılar bunlar diye. Nereden., nereye... Yakında yeğenimizi kucaklayıp seveceğiz bile....
Ne mutlu dostlukları biriktirebilene.

JÜBILELIK GÜNLER
Kolay değil bunca yıl bir yastığa baş koymak. Torun torba sahibi olup, mutlu bir aile oluşturmak. Vatana millete hayırlı evlâtlar yetiştirmek.
ONUNCU YIL KUTLAMASI
Sosyetenin göz bebeği bir restorant, her ikisi de çok şık. Ne de olsa dile kolay onuncu yıl. Masada hoş bir mum, şaraplar yudumlanıyor, yutulurken el ele, göz göze

her şey mükemmel. Derken kapıdan muhteşem bir kadın giriyor. İnanılmaz varlık, taş.., taş.., hatta taş ötesi bir şey. Koskoca lokantada hoş bir sessizlik. Gözler kadında. Metr, son derece saygılı, kadının bir buçuk adım önünde, hafif öne eğik, yan yan, masaya doğru götürüyor. Tam bizimkilerin masasının önünden geçerken kadın hafif bir gülücük atıveriyor adama.
Adam sakin fakat, kadın çıldırmış vaziyette:
— Kim bu kadm? diye soruyor neredeyse tıslayarak.
— Metresim, diyor adam yine sakin bir tavırla.
Üstelik çıkabilecek bir rezaletin de farkında. Usulca:
— Bana bak, en ufak bir rezalet çıkartırsan, altındaki Grand Cherokee Jeep "in, aylık 5.000 dolar harçlığın ve de tüm ek giderlerini unut.
Ortalık sakinliyor, yemek güzel, müzik güzel fakat eski akşamın eski havası henüz yok. derken kapıda bir başka afet daha beliriyor. Bu da çok iyi... Misafirlerde yine bir sessizlik. Metr her zamanki zerafeünde. Kadın masanın yanından geçerken, yine hoş bir selâm....
Gece tamamen rezil olacak. Sinirli bir ses ve titreyen dudaklarla soruyor:
— Bu da mı senin metresin?

— Hayır, bu yakın bir arkadaşımın. Birden buzlar çözülüp her şey rahatlıyor.
— Bizimki daha güzelmiş!31

DAHA YİRMİNCİ YIL DOLMAMIŞ

Evliliğin pek iyi gittiği söylenemez. Odaları çoktan ayırmışlar, beraberlik mi? Dostlar alış verişte görsün.
Kadın eve geldiğinde, adam bavulunu yapıyor. Kadın yine de merakını yenemeyerek:
— Nereye??
— Taiwan'a, seferine 100 dolar veriyorlar.
Adam bavulunu toplamış tam çıkacak, bakmış ki karısı da hazırlık içinde.
— Sen nereye?
— Taiwan'a.
— Yanlış anladın galiba. 100 dolar erkeklere veriliyor.
— Yok doğru anladım da, yılda 400 dolarla ne halt edeceğini merak ettiğim için gidiyorum.

NİCE ELLİ YILLARA

Birbirini pek seven, ellinci evlilik yıl dönümünü kutlayan diş hekimi bir karı koca. Her şeyler iyi de adamın içinde bir sıkıntı var.... Adam kendini biliyor, ama ya kansı...
Dayanamaz ve sonunda sorar can alıcı soruyu:
— Bak sevgilim, iyi kötü tam elli yıl geçirdik. Ama bir soru var ki, içimi kemirip duruyor. Beni hiç aldattın mı?
1 Bu aktarımda kişi adları yakıştırma olarak dahi özellikle kullanılmamıştır.

— Evet!! der karısı ve devam eder.
— Tam üç kere.

Adam biraz rahatlamış ve sorar:
— Ne zaman?
— Hatırlıyor musun? Daha yeni evlenmiştik, yeni bir eve taşınacaktık da, ev sahibiyle kira konusunda bir türlü anlaşamıyorduk. Sonra birden o eve taşındık ya!!
Adamın gözleri buğulu,., bir kendi çapkınlıklarını düşünür bir de karısınınkini. Karısı devam eder.
— Hatırlar mısın? "Bay Pass" ameliyatı olacaktın da o devirde riskli diye hiçbir doktor seni ameliyat etmek istemiyordu. Hani çaresizlikten kıvrandığımız günler. Sonra on iki doktor birden seni ameliyat etmek için yarışmışlardı birbirleriyle.
— Eeeeee! der Adam ya üçüncüsü...?
— Hatırlar mısın? Diş tabipleri odasında başkan olmak için tutturmuştun da, ortalığı kasıp kavuruyordun: "Bu benim son şansım diye !!!"
— EEEEeee! der adam hayretle.
— Hani 176 oy eksiğin vardı da, ona rağmen kazanmıştın seçimleri....
İKİ EŞLİ BİR KOCA
Osmanlı devri, delikanlı ikinci eşini alacak ama endişeli. "Bir Bilene" soralım geleneğine uyup "Tatar A-ğası32"na gitmiş. Nam-ı diğer posta Tatarı. Tatar Ağası iki karılı-lığıyla meşhur. Delikanlı hevesle sorar:
— Ey Tatar Ağası, ikinci karıyı almak nasıl bir şey? Tatar Ağası tam bir molla, ağır., ağır., konuşuyor.
"Posta taşıyan ulaklar, genelde Tatar olduklarından ve de saygın bir iş yaptıklarından hem "Tatar", hem de "Ağa" olarak anıhrlarmış.

O devirde reklâmlar olsa iyi para kazanacak.
— İki., kadın., arasında., yatmak... iyidir.....
— Sağol Tatar Ağası! der delikanlı ve gider doğru ikinci eşini3-1 almaya. Alır almasına da, evinde ne dirlik kalır ne de düzen. Fani dünya düzeninde cehennemi kendi evinde yaşar. Dayanamaz ve yine tutar Tatar Ağasının yolunu:
— Ey Tatar ağası, ocağıma incir diktin... Beni perişan ettin... der.
Tatar Ağası yine aynı üslup:
— Ey., oğul., lâfı sonuna kadar dinlemedin... Benim iki karım var... Biri İstanbul'da,., diğeri Ankara'da... Ben ise Düzce'de yatarım....
YETMİŞİNDEN SONRA
BASF'Sumerbank Üretim işletmeleri müdürü İlhan Şiram, çok sevdiğim ve saydığım bir kişi, İlhan beyi tanıtmak başlı başına bir konu, ondan öğrendiklerimi de bu satırlara sığdırmak zor. Bu beraberliğimizde sadece küçük bir anımı aktarmakla yetineceğim.
Bir gün, İlhan beyin odasında üretim yönetimi ile ilgili bir konuyu tartışırken duvardaki panoya asılı bir kitapçık dikkatimi çekti. "Yetmiş yaşından sonra seks hayatınız için neler yapabilirsiniz?". Konuşmamızı bitirip, aklımıza ve gönlümüze yatan bir çözümümüzde karar kıldıktan sonra:
— İlhan Bey müsade eder misiniz kitabınıza bakabilir miyim? dedim. İlhan Bey'in gözlerinde fevkalade muzip bir ışıltı:

— Buyrun buyrun, gayet tabiî
'Sözcük seçimi, çıkacak yeni medeni kanuna göre yapılmıştır.

Aldım kitabı elime ve ne göreyim? Kitap, kitap değil sadece boş sayfalardan oluşan bir defter.....

HER ŞEYDE BİR HAYIR VAR!!

John ile Mary, koskoca elli yıl. Bütün aile toplanmış; oğullar, kızlar, torunlar, yakın dostlar. Londra'nın güneyinde bitişik nizam mütevazı ama yeterli bir ev, "Baba ocağı". Mutlu ve keyifli bir ellinci evlilik yılı kutlaması. Her şey çok güzel, hediyeler açılmış, yemekler yenmiş ve tatlı bir rehavetle baş başa kalmışlar seksenlik iki ihtiyar. Fakat John'un içini kemiren bir şey var. Nasıl söylese, nereden başlasa... bir türlü bilemiyor. Nihayet titrek bir sesle:
— Mary bizim ayrılmamız lâzım? Mary de titrek ve hayret dolu bir sesle:
— Ama, John neden?
John büsbütün dramatik bir eda ile:
— Ben komşumuz Elizabeth ile evlenmek istiyorum.
— Peki John, ama neden????
— Çünkü Elizabeth beni tutuyor!!!
— John, sen istersen ben de seni tutarım??!!
— Ama Mary, Elizabeth'in "Parkinson"u var...

BRİGİTTE BARDOT

Biraz da ihtiyar delikanlıların fantazilerine değinsek fena olmaz her hâlde.
Hoş bir mahalle, çocukluklarını ağabey-kardeş ilişkisinde geçirmişler ama, artık birbirine hayat arkadaşı olmuş üç ihtiyar delikanlı. Biri seksen, diğeri seksen beş ve sonuncusu da doksan yaşında. Güzel bir yaz akşamı, mahallenin parkında oturmuş

sohbet ediyorlar. Kendi aralarında vardıkları kanıya göre üçü de cennetlik.
"Cennete gidersek ne istemeliyiz kendimiz için?" diye düşünüp duruyorlar. Seksenlik hemen atılıyor
ortaya:
— Benim zamanımda bir Lilian Harvey vardı. Pek beğenirdim fettanı. Ben onu isterim.
Diğer ikisi de seçimden pek etkilenmiş:
— Aferin zevkli adamnıışsm, diyorlar. Sonra seksen beşlik atılıyor titrek sesiyle:
— Ben de Jean Harlow'u isterdim, diyor içini çekerek.
— Oooo, maşallah, maşallah..
diyorlar Harlow'u kaçırdıklarına hayıflanarak. Sıra geliyor en yaşlılarına, artık neredeyse konuşacak hâli bile yok:
— "Ben" diyor "Brigitte Bardot'u isterim. Diğer ikisi itiraz ediyorlar:
— Brigitte Bardot34 ölmedi ki.
— Ne yani biz öldük mü!!!

BEKTAŞÎ

Türk mizah kültüründe "Bektaşî" fıkralarının çok ö-zel bir yeri vardır. Söylemek isteyip de söyleyemediklerimizi hep "Bektaşî" ye söyletiriz. Fıkralardaki "Bektaşi'nin, din bağlamındaki bektaşî ile de pek bir ilgisi yoktur. Yani, kimse onu falanca mezhebin, fışmanca tarikatının, filanca kola olarak görmez, bir anlamda evrenseldir o.
MKötü bir son dakika haberi: Brigitte Bardot ölmüş. Sağ bacağı sol bacağına "şükür kavuşturana" demiş. (Keşke bu espiriyi bir on yıl Önce paylaşs aydık.
111
MEVLEVî'Lİ BEKTAŞÎ
Bir gün Bektaşî ile Mevlevi karşılıklı oturmuşlar birbirlerini paylaşıyorlar. Bektaşî sormuş:
— Bre erenler, kolunuzun yeni niye bukadar uzun? Mevlevi gülümsemiş ve.
— Biz onunla gördüğümüz kusurları örteriz.....
Bakmış Bektaşîye onun dasdaracık mintanı, kolunun yeni bile bileğiyle bir.
— Pekiii.. demiş Mevlevi. Sizin kolunuzun niye yeni yok?
— Biz hiç kusur görmeyiz ki.....
KARDİNAL'Lİ BEKTAŞÎ
Devir Osmanlı'nın ilk zamanları, yer İznik yakınları. Biri kardinal diğeri bektaşî iki yakın dost, sıkça buluşur, boğma rakı içer demlenirlermiş. Kardinal muhteşem giysileri, meşhur yüzüğüyle gayet vakur, bizimki bildiğiniz kıyafetiyle son derece sevecen. Kardinal yüksük irisi kadehini her boşaltısında istavroz çıkartır, kısa bir dua mırıldanırmış. Bektaşi merak edip sormuş:
— Bre kardinal, her yudumdan sonra niye böyle
yap arsız?
— Bizim bir peygamberimiz var adı İsa peygamber.
— Biliriz bizim 28 peygamberden biridir o.
— Yahudiler onu çarmıha gerdiler, anısına istavroz çıkartırız, der ve bir istavroz daha çıkartır.
Bektaşî rakısından bir keyifli yudum daha aldıktan sonra, gülümseyerek, baş parmağını işaret ve orta parmaklarının arasından geçirerek.
— Bre kardinal pek şanslısız. İsa'yı kazığa geçirse-lerdi böyle mi yapacaktınız?
1)2
RAHİP PETRUS İLE RAHİBE ANGELİKA
Frankofil arkadaşlarım beni bağışlasınlar. Aslında Petrus'un adı "Pier", Angelika'nın kî ise "Anjelik" olabilirdi tabiî. Ama belki de böylesi daha ruhani.
Strassburg'taki meşhur katedral, bir yanında manastır, diğer yanında rahip okulu, on beşinci yüzyıl civarları. Bugünkü atasözleri o gün de geçerli ve a-teşle barut bir arada durmuyor. Rahip Petrus ile rahibe Angelika'nın aşkları dillere destan. Bugünkü erkeklerle o günküler arasında da pek bir fark yok. Petrus'a sorulduğunda cevap aynı:
— Angelika mı? Yengen olur....
Tabiî ki bu densizlik taa başrahibeye kadar ulaşıyor. Tam Petrus'la Angelika anlaşmışlar, o gece Petrus'un odasında buluşacaklar; başrahibe Angeli-ka'yı çağırtıyor.

— Bu gece benim odamda hatim indirilecek (Hati-min İncilcesi tabiî).
Angelika şaşkın ve çaresiz: . — Ama, başrahibem çok hastayım.... Kesin ve tartışmasız bir ses:
— Bu gece !!!
Bu arada Petrus küçücük odasında bir ileri bir geri volta atıyor. Hırsından neredeyse tavana vuracak. Zaman her şeye kadir, istese de istemese de sakin-lemek zorunda.
Günün ışımasıyla birlikte katedralin çanları çalmaya başlıyor. Rahipler ve rahibeler tek sıra kendi bö-lümlerin-den çıkıp bir yarım yuvarlak çizerek katedrale, sabah duasına gidiyorlar. Petrus heyecanlı, gözü Angelika'da. Derken görüyor Angelika'yı, gözleri halka halka olmuş. Tam yan yana geldiklerinde dudaklarının arasından tıshyarak:
— Ne re de kaldın dün akşam.....

Rahibe Angelika hiç istifini bozmadan istavroz çıkarırken:
— Ağzını tutsaydm, bu da, bu da, bu da senin olacaktı.
ARABAYI ÇALMIŞLAR
Gece saat iki, adam hayli sarhoş. Göğsü bağn açık, gömleğin bir ucu dışarda. elindeki otomobil anahtarını sıkıca tutmuş, komiserin önünde hafif sallanarak:
— Komser bey yav... Arabayı., çalmışlar...!!?
Komiser adamın açık olan pantolonundan iyice rahatsız, fermuarı göstererek:
— Ne bu hal!!!
—.....Hiii.....! karıyı da götürmüşler??
VEDA ZAMANI
Karım benim kitap yazdığımı duyunca, yapıştırdı espriyi.
Efendiim... Temel kitap yazmaya karar vermiş. Aklında hoş bir aşk romanı var. Çalıştığı yayınevi de son derece ciddî ve bilimsel. Temel ile danışmanları bir araya getirmişler. Danışmanlar:
— Temel Bey, kitabınızda özellikle asalet, seks ve gizem unsurlarına önem veriniz. Emin olun ilgi çok daha fazla artacaktır.
Temel de çalışmalarını bu doğrultuda yürütmüş. Koskoca sürükleyici bir kitap. Bilin bakalım ismini ne koymuş?
"Kraliçeyi kim sevdi?"
Ne yazık ki. kitap istenilen ilgiyi bulamamış. Bunun üzerine yayınevi, çok satanlar listesinde hep

I
başı çeken bir yazarla tanıştırmış Temel'i. Meşhur yazar:
— Valla. azizim,., sanırım bu güzel derlemede din unsuru eksik!
Temel çalışkan adam. Oturup yeniden düzenlemiş bütün kitabı ve düzeltilmiş yeni baskı.
Peki bu sefer kitabın adı ne? "Allah, Allah, Kraliçeyi Kim Sevdi?"
Sevgili dostlar, artık veda zamanı.. Ama bana son bir defa daha yardımcı olun.
Karımın bu göndermesinden sizce ben ne anlamalıyım???

115

Lise yıllarındaki tiyatro heyecanı mı? Yoksa, dinleyeni de oyuna katıp, tek kişilik tiyatronun yalnızlığını giderip, gülmecenin keyfini birlikte yaşamak mı? Tam bilemiyorum ama, Fıkranın yaşamımda hep özenli bir yeri oldu. Dağarcığımda birikenleri dostların tatlı ısrarı ve desteğiyle yazmaya karar verdim.

Fıkra biriktirme ve onu oynama merakım, Fıkra anlatmayı pek seven babamın çevresine yaymış olduğu o çok özel ve bana göre tılsımlı havadan kaynaklanıyor. Belki de bu oyunun içindeki oyun da, birbirini çok seven iki dostun bu vesile ile buluşması.

ISBN 975-97225-0-X
9 789759 72250Q